

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้ง ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซธรรมชาติในรถยนต์ (NGV) ในประเทศไทยและต่างประเทศ

การประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV เป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างเสรีในยุคราคาน้ำมันผันผวน และการรณรงค์ให้รักษาสีสิ่งแวดล้อม โดยการใช้เชื้อเพลิงสะอาด เพื่อลดปัญหามลพิษ ก๊าซเรือนกระจกอันทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ทั้งรัฐบาลก็มีนโยบายสนับสนุนให้ใช้ก๊าซ NGV โดยรัฐบาลส่งเสริมให้มีการใช้ก๊าซ NGV ทดแทน น้ำมันเบนซินและดีเซล โดยตั้งเป้าว่าในปี 2553 จะมีรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ 500,000 คัน จะสามารถทดแทนการใช้น้ำมันได้ถึง 5,500 ลิตรต่อปี คิดเป็นมูลค่ากว่า 84,000 ล้านบาท การใช้ก๊าซ NGV เป็นเชื้อเพลิงนั้นจะต้องมีการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV โดยการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV โดยศูนย์ติดตั้งที่ได้มาตรฐานซึ่งมีความรู้ความชำนาญ และอุปกรณ์การติดตั้งมีมาตรฐาน ในปัจจุบันมีผู้ประกอบการธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ที่ได้รับการรับรองจากกรมการขนส่งทางบก ซึ่งได้มาตรฐานดีเยี่ยม แต่ก็ยังมีศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ที่ไม่ได้มาตรฐานทั้งยังไม่ได้รับหนังสือให้ความเห็นชอบให้เป็นผู้ติดตั้งจากกรมการขนส่งทางบก ยังประกอบกิจการอยู่จำนวนมาก แม้ว่าการใช้ก๊าซ NGV จะมีความปลอดภัยกว่าการใช้ก๊าซ LPG แต่การติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ต้องมีการติดตั้งอย่างถูกวิธี และส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซที่ติดตั้งต้องได้มาตรฐาน โดยช่างผู้ติดตั้งต้องมีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะ ดังนั้นการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV จะต้องมีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการประกอบธุรกิจดังกล่าวให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกัน และมีมาตรการลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ เพื่อความปลอดภัยและป้องกันมิให้เป็นปัญหาต่อการเข้ารับบริการ

ดังนั้นในบทนี้ผู้เขียนได้ศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ทั้งในด้านของผู้บริโภคในเรื่องสิทธิของผู้บริโภคที่จะได้รับจากการเข้ารับบริการ และมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมธุรกิจ

ศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV มาตรการควบคุมมาตรฐานบุคลากรช่างผู้ติดตั้ง มาตรการลงโทษผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดของกฎหมายและมาตรการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการเข้ารับบริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV

3.1 หลักเกณฑ์สำคัญเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในประเทศไทย

การประกอบธุรกิจบริการศูนย์ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในปัจจุบัน ในเรื่องของผู้ติดตั้งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานวิศวกรรมและความปลอดภัย กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม ภายใต้พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 ได้มีการออกกฎกระทรวง กำหนดส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 และกฎกระทรวงที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

ตามพระราชบัญญัติขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 “รถ” หมายความว่า ยานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ในการขนส่งทางบก ซึ่งเดินด้วยกำลังเครื่องจักร

ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 โดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 “รถ” หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบด รถแทรกเตอร์ และรถอื่นๆที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และ “รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล

ดังความหมายของรถยนต์ที่ได้กล่าวมา ผู้เขียนได้หมายความว่ารวมถึงรถยนต์ตามความหมายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 เมื่อได้กล่าวถึง “รถยนต์” ในการวิจัยฉบับนี้ ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 ได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 และในส่วนของพระราชบัญญัติขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 กฎกระทรวงทั้ง 2 ฉบับนี้มีข้อความเหมือนกัน ซึ่งต่อไปนี้ผู้เขียนจะขอยกกล่าวถึงเฉพาะกฎกระทรวง และประกาศ ที่ออกโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 เท่านั้น

สำหรับบุคคลที่จะประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV การที่จะเป็นผู้ติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ NGV ต้องปฏิบัติตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความ

เห็นชอบและยกเลิกการให้ความเห็นชอบเป็นผู้ติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2550 ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ 10 แห่งกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 โดยตามประกาศกรมการขนส่งทางบกฉบับนี้แบ่งประเภทของผู้ติดตั้งออกเป็น 2 ประเภท คือผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต และผู้ติดตั้งทั่วไป ซึ่งการจัดตั้งศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

3.1.1 หลักเกณฑ์การจัดตั้งศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในประเทศไทย

การจัดตั้งศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในรถยนต์ มีการกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติของของผู้ยื่นคำขอ อาคารสถานที่เครื่องมือ เครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ดังนี้

3.1.1.1 การจัดตั้งศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV

การจัดตั้งศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซในประเทศไทยมีสองประเภท คือ

ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต หมายถึง ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิตรถยนต์ซึ่งติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงกับรถที่ผู้ติดตั้งผลิต ซึ่งมีการกำหนดรุ่นเป็นการเฉพาะ และ

ผู้ติดตั้งทั่วไป หมายถึง ผู้ติดตั้งที่ไม่เป็นผู้ผลิตรถยนต์ซึ่งติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงกับรถที่ผ่านกระบวนการผลิตเรียบร้อยแล้ว ซึ่งผู้เขียนจะกล่าวถึงเฉพาะการจัดตั้งศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ที่เป็นผู้ติดตั้งทั่วไปดังนี้

1) การยื่นคำขอจัดตั้งศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV โดยยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมด้วยหลักฐานที่กำหนด¹ สำหรับบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการศึกษา แล้วแต่กรณี

¹ ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบ และการยกเลิกการให้ความเห็นชอบการเป็นผู้ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2550, ข้อ 1.

บุคคลธรรมดาพร้อมด้วยหลักฐานดังนี้

(1) สำเนาทะเบียนบ้านผู้ยื่นคำขอ และบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่น

คำขอ

(2) แผนที่แสดงที่ตั้งสำนักงาน และผังสถานที่ทำการติดตั้งโดยสังเขป

(3) หลักฐานเอกสารแสดงคุณสมบัติของบุคลากรผู้ทำการติดตั้ง

ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชน จำกัด พร้อมด้วยหลักฐานดังนี้

(1) สำเนาทะเบียนการค้า

(2) สำเนาหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทที่มีอยู่อายุ

ไม่เกิน 6 เดือน

(3) สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

หรือผู้มีอำนาจลงนาม หรือหลักฐานการมอบอำนาจ

ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการศึกษา พร้อมด้วยหลักฐานดังนี้

(1) หนังสือมอบอำนาจของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการศึกษา

ให้มาดำเนินการยื่นขอหนังสือให้ความเห็นชอบเป็นผู้ติดตั้ง

(2) สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบ

อำนาจ และผู้รับมอบอำนาจ

(3) โครงสร้างองค์กรที่แสดงถึงอำนาจหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการ

ติดตั้ง

2) คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอจัดตั้งศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและอุปกรณ์ NGV

ผู้ขอรับหนังสือให้ความเห็นชอบในการเป็นผู้ติดตั้ง จะต้องไม่เป็นผู้ถูกยกเลิกการให้ความเห็นชอบการเป็นผู้ติดตั้ง เว้นแต่พ้นระยะเวลาการถูกยกเลิกมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือนและมีคุณสมบัติดังนี้

คุณสมบัติของอาคารสถานที่

(1) สามารถติดตั้งเครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการติดตั้ง

(2) พื้นที่ที่ใช้ในการติดตั้งต้องเป็นพื้นราบที่สะดวกเพียงพอ และมีความ

ปลอดภัยในการทำงานขนาดไม่น้อยกว่า 40 ตารางเมตร ความกว้างไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร

(3) มีพื้นที่สำหรับแสดงแผนผังการติดตั้งตามประเภทที่ยื่นคำขอรับความ

เห็นชอบในจุดที่เห็นได้อย่างชัดเจน โดยต้องแสดงแผนผังดังกล่าวที่ระบุตำแหน่งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ที่จะทำการติดตั้งไว้ด้วย

(4) มีการกำหนดพื้นที่อันตราย และป้ายคำเตือนบ่งชี้เขตต่างๆ อย่างชัดเจน และเหมาะสม

คุณสมบัติของเครื่องมือ เครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม เพียงพอ

- (1) เครื่องยกหรือบ่อที่ใช้สำหรับปฏิบัติงานใต้ท้องรถ
- (2) เครื่องมือที่ใช้ในการติดตั้ง
- (3) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ตรวจสอบการรั่วของก๊าซ
- (4) เครื่องดับเพลิงที่เหมาะสมอย่างน้อย 2 ถัง
- (5) เอกสารแสดงขั้นตอนการติดตั้ง และวิธีการติดตั้ง

คุณสมบัติของบุคลากรช่างผู้ติดตั้ง

มีวุฒิการศึกษาระดับปวช.ขึ้นไปหรือเทียบเท่าในสาขาช่างยนต์ช่างกลโรงงานหรือที่เกี่ยวกับการติดตั้งและผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซก๊าซธรรมชาติอัด ได้แก่ หลักสูตรที่กรมธุรกิจพลังงานจัดขึ้น หลักสูตรที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจัดขึ้น

3.1.1.2 การจัดตั้งศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV มาตรฐาน

ด้วยรัฐมนตรีมีนโยบายในการส่งเสริมการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่ง โดยมีการสนับสนุนให้มีการใช้ก๊าซธรรมชาติทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิง และเพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนนโยบาย กระทรวงพลังงาน ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานสถานประกอบการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ขึ้นโดยประกอบด้วยผู้แทน 3 หน่วยงาน² คือ กรมธุรกิจพลังงาน กรมการขนส่งทางบก และบริษัทปตท.จำกัด (มหาชน) โดยมีวัตถุประสงค์ให้สถานประกอบการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับแก่ประชาชนผู้ใช้บริการ โดยทั่วไปโดยคณะกรรมการรับรองมาตรฐานสถานประกอบการติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ได้กำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการในการรับรองมาตรฐานสถานประกอบการติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ได้ออกเป็นประกาศคณะกรรมการรับรองมาตรฐานสถานประกอบการติดตั้งอุปกรณ์ NGV เรื่อง หลักเกณฑ์การรับรองมาตรฐานศูนย์ติดตั้ง NGV สำหรับรถยนต์ขนาดเล็ก ซึ่งประกาศดังกล่าวนี้มิใช่เป็นการอนุญาตในการประกอบ

² ประกาศคณะกรรมการรับรองมาตรฐานสถานประกอบการติดตั้งอุปกรณ์ NGV เรื่องหลักเกณฑ์การรับรองมาตรฐานศูนย์ติดตั้ง NGV สำหรับรถยนต์ขนาดเล็ก.

ธุรกิจติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV แต่มีวัตถุประสงค์ใช้เฉพาะสถานประกอบการ ที่ยื่นความจำนงขอใบรับรอง และป้ายมาตรฐานศูนย์ติดตั้ง NGV สำหรับรถยนต์ขนาดเล็กจากคณะกรรมการรับรองมาตรฐานสถานประกอบการติดตั้ง NGV เพื่อนำไปติดตั้งแสดง ณ สถานประกอบการของตนเท่านั้น ป้ายถาวรที่เห็นได้ชัดเจน แสดงชื่อ รูปภาพและตำแหน่งของบุคลากรของศูนย์ติดตั้ง

1) การยื่นคำขอจัดตั้งศูนย์ติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV มาตรฐาน ผู้ที่ต้องการรับการรับรองมาตรฐานศูนย์ติดตั้ง NGV ต้องยื่นคำขอ ที่สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการรับรองมาตรฐาน พร้อมเอกสารประกอบคำขอดังต่อไปนี้

- (1) สำเนาหลักฐานจดทะเบียนนิติบุคคล
- (2) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจลงนามของศูนย์ติดตั้ง

NGV

(3) สำเนาเอกสารแสดงชื่อ และปริญญาบัตรของวิศวกรผู้ควบคุมดูแลศูนย์ติดตั้ง NGV

(4) สำเนาหลักฐานการผ่านการอบรมหลักสูตร “พื้นฐานการติดตั้งระบบใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์ สำหรับช่างผู้ปฏิบัติการ” หรือผ่านการทดสอบหรือการฝึกอบรมตามที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานกำหนดและสำเนาหลักฐานวุฒิการศึกษาหรือใบรับรองประสบการณ์ผ่านงานซ่อมรถยนต์ของช่างติดตั้ง

(5) สำเนาเอกสารควบคุมวิธีการปฏิบัติงาน (WI) การรับ และส่งมอบรถยนต์ลูกค้า การติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ และการตรวจสอบหลักฐานการติดตั้ง

(6) สำเนาเอกสารแสดงประสบการณ์ผลงานการติดตั้งอุปกรณ์ CNG ในรถยนต์จำนวนไม่น้อยกว่า 20 คัน

(7) แผนที่แสดงที่ตั้ง พร้อมเส้นทางการเดินทางไปศูนย์ติดตั้ง NGV

(8) ผังบริเวณของศูนย์ติดตั้ง NGV

2) คุณสมบัติผู้ยื่นคำขอจัดตั้งศูนย์ติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV มาตรฐาน ผู้ยื่นคำขอต้องผ่านประสบการณ์การติดตั้งไม่น้อยกว่า 1 ปี และมีคุณสมบัติดังนี้

คุณสมบัติของอาคารสถานที่

(1) สถานที่ต้องอยู่ในบริเวณที่เหมาะสม ไม่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านจัดสรร บ้าน ห้องแถว อาคารชุด หรืออาคารอื่นใดที่ไม่ได้จัดไว้เพื่อจุดประสงค์นี้

(2) เป็นสถานที่ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญให้กับผู้อยู่อาศัย

โดยรอบ

(3) มีอาคารสถานที่มั่นคงถาวร สามารถใช้ในการติดตั้งเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก และการติดตั้งอุปกรณ์ CNG ได้

(4) มีทางเข้า-ออกที่สามารถนำรถยนต์เข้า-ออกได้สะดวก

(5) บริเวณพื้นหลังคา ผนัง ต้องเป็นวัสดุที่แข็งแรง ถาวร เป็นวัสดุทนไฟ หรือบริเวณโดยรอบต้องไม่มีวัสดุที่สามารถติดไฟได้ในรัศมีไม่น้อยกว่า 3 เมตร

(6) มีพื้นที่ของศูนย์ติดตั้ง NGV รวมไม่น้อยกว่า 200 ตารางเมตร

(7) มีห้องรับรองลูกค้า และพื้นที่แสดงอุปกรณ์ติดตั้ง

(8) มีพื้นที่สำหรับการติดตั้งหรือซ่อมบำรุงอุปกรณ์ CNG เป็นพื้นที่ราบ ที่สะดวกมีความปลอดภัยในการทำงาน มีขนาดอย่างน้อย 40 ตารางเมตร และส่วนแคบสุดมีความกว้างไม่น้อยกว่า 3.5 เมตร ไม่มีสิ่งกีดขวางใดๆที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการติดตั้ง เช่น เสา บานประตู ปิด-เปิดเป็นต้น

(9) บริเวณโดยรอบพื้นที่ติดตั้งต้องมีการป้องกันเสียง แสง หรือมลพิษอื่น ที่อาจจะทำความรำคาญกับผู้อยู่อาศัยโดยรอบ ต้องมีการระบายอากาศที่ดี และระบบระบายน้ำที่ดี

(10) มีพื้นที่จอดพักรถลูกค้าเพื่อรอการติดตั้ง และรถที่ติดตั้งแล้วเสร็จ ซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณเดียวกับศูนย์ติดตั้ง NGV จำนวนอย่างน้อย 2 คัน

(11) มีการกำหนดพื้นที่อันตราย และป้ายคำเตือนบ่งบอกเขตอย่างชัดเจน โดยต้องมีระยะห่างที่ปลอดภัยจากพื้นที่อื่น

(12) มีห้องสุขาที่สะอาด และเพียงพอ

คุณสมบัติของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้ง

(1) วิศวกรสาขาเครื่องกลหรือสาขาอุตสาหกรรม หรือสาขาอื่นตามที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานเห็นชอบ อย่างน้อย 1 คน ควบคุมดูแล ให้คำปรึกษา โดยให้แสดงชื่อไว้ ณ ศูนย์ติดตั้ง NGV ในที่เปิดเผยและมองเห็นได้ชัดเจน

(2) ช่างติดตั้งต้องมีคุณวุฒิการศึกษาระดับ ปวช. หรือสูงกว่า ด้านช่างยนต์ หรือยานยนต์ ที่มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับเครื่องยนต์และรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือช่างที่มีประสบการณ์ผ่านงานซ่อมรถยนต์ไม่น้อยกว่า 3 ปี และต้องมีช่างติดตั้งประจำที่ศูนย์ติดตั้ง NGV อย่างน้อย 1 คนพร้อมที่จะบริการตลอดเวลาทำการ

(3) ช่างติดตั้งตาม (2) ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร “พื้นฐานการติดตั้งระบบการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์ สำหรับช่างผู้ปฏิบัติการ หรือผ่านการทดสอบ หรือการฝึกอบรมตามที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานกำหนด

คุณสมบัติของเครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวก

- (1) เครื่องยกรถยนต์ (Car Hose) ที่สามารถยกรถยนต์ได้ไม่น้อยกว่า 2,000 กิโลกรัม
 - (2) เครื่องมือตรวจสอบการรั่วของก๊าซแบบพกพา (Portable Gas Leak Detector) อย่างน้อย 1 เครื่อง
 - (3) ชุดเก็บก๊าซสำรองเคลื่อนที่ (Mobile Gas Storage Package) ความจุรวมไม่น้อยกว่า 120 ลิตร
 - (4) เครื่องมือช่างที่ใช้สำหรับติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์เป็นการเฉพาะอย่างน้อย 1 ชุด
 - (5) ระบบไฟฟ้าที่ได้มาตรฐานและต้องไม่ดัดแปลงระบบไฟฟ้าในอาคาร หรือใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่มีการดัดแปลง ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ ประกายไฟ หรือการระเบิดอันเนื่องมาจากอุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุด
 - (6) ระบบไฟฟ้าส่องสว่างในการทำงานที่ไม่ก่อให้เกิดประกายไฟหรือเปลวไฟ
 - (7) เครื่องดับเพลิงชนิดเคมีแห้ง ขนาดไม่น้อยกว่า 6.8 กิโลกรัม อย่างน้อย 2 ถัง โดยติดตั้งในตำแหน่งที่สะดวกต่อการนำมาใช้
 - (8) เครื่องอัดอากาศอย่างน้อย 1 เครื่อง
- กำหนดให้การจัดการเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัย ได้กำหนดให้มีการอบรมพนักงานเกี่ยวกับข้อปฏิบัติด้านความปลอดภัย และการดับเพลิง กำหนดกฎระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน มีเครื่องแจ้งเตือนภัย และทางหนีไฟ ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน และในส่วนของบริการลูกค้าจัดให้มีพนักงานให้คำแนะนำเกี่ยวกับอุปกรณ์ติดตั้งให้กับลูกค้าประจำศูนย์บริการ จัดทำรายการเสนอราคาค่าใช้จ่ายในการติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV และชี้แจงรายละเอียดให้ลูกค้าทราบถึงความแตกต่างของส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซติดตั้ง

3.1.1.3 มาตรฐานถังบรรจุก๊าซ และส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซติดตั้ง

เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีการผลิตถังบรรจุก๊าซ และอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ติดตั้งในรถยนต์จึงต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นการนำเข้าโดยเปิดเสรี กรมการขนส่งทางบก ได้ออกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดมาตรฐานส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2550 ดังต่อไปนี้

- 1) ถังหรือภาชนะบรรจุก๊าซ NGV (cylinder or container) ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มอก. 2311 หรือ ISO 11439 หรือ ECE R 110 หรือ ANSI/CSA NGV2

2) ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ NGV ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มอก. 2325 หรือ ISO 15500

3.1.1.4 มาตรฐานวิศวกรผู้ตรวจ ทดสอบส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์

สำหรับวิศวกรผู้ที่จะเป็นผู้ตรวจ และทดสอบนั้น ต้องปฏิบัติตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบและยกเลิกการการให้ความเห็นชอบเป็นผู้ตรวจ และทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2550 ซึ่งกำหนดผู้ตรวจและทดสอบ ไว้ 2 ประเภท ผู้ตรวจและทดสอบที่เป็นผู้ผลิต และผู้ตรวจและตรวจและทดสอบทั่วไป

ผู้ตรวจ และทดสอบที่เป็นผู้ผลิต หมายความว่า ผู้ตรวจ และทดสอบที่เป็นผู้ผลิตรถยนต์ ซึ่งตรวจส่วนควบ และทดสอบส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ และติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงกับรถที่ผลิตจากโรงงานเป็นครั้งแรกก่อนจดทะเบียน ซึ่งมีการกำหนดรหัส หรือรุ่นเป็นการเฉพาะต้องปฏิบัติตามคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ผู้ตรวจและทดสอบทั่วไป หมายความว่าผู้ตรวจและทดสอบที่ไม่เป็นผู้ผลิตรถยนต์ ซึ่งตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์และการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงที่ผ่านกระบวนการผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้ว

1) การยื่นคำขอรับหนังสือให้ความเห็นชอบเป็นผู้ตรวจและทดสอบทั่วไป

ผู้ตรวจและทดสอบที่ไม่เป็นผู้ผลิตรถยนต์ ซึ่งตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ และการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงที่ผ่านกระบวนการผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต้องยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อสำนักวิศวกรรมและความปลอดภัย กรมขนส่งทางบก สำหรับในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นต่อสำนักวิศวกรรม และความปลอดภัย กรมขนส่งทางบก หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่สถานประกอบการนั้นตั้งอยู่

ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาทะเบียนการค้า

(2) สำเนาหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทที่มีอยู่อายุไม่เกิน 6 เดือน

(3) สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ หรือผู้มีอำนาจลงนามหรือหลักฐานการมอบอำนาจ

(4) โครงสร้างองค์กรที่แสดงถึงอำนาจหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจและทดสอบ

(5) เอกสารแสดงขั้นตอนการตรวจและทดสอบ และวิธีการตรวจและทดสอบ

(6) เอกสารเกี่ยวกับการตรวจและทดสอบ ได้แก่ หลักฐานแสดงสิทธิการใช้สถานที่ แผนที่แสดงที่ตั้ง แบบอาคารและพื้นที่ที่ตรวจและทดสอบ โดยแสดงขนาดสัดส่วนที่ชัดเจนและภาพถ่ายสถานที่ตรวจและทดสอบ

(7) เอกสารเกี่ยวกับวิศวกรผู้ทำการตรวจและทดสอบ ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(8) อัตราค่าบริการตรวจ และทดสอบ

ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการศึกษาของรัฐที่มีภารกิจเกี่ยวกับการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์ ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) หนังสือมอบอำนาจของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการศึกษา ให้มาดำเนินการยื่นขอหนังสือให้ความเห็นชอบเป็นผู้ตรวจ และทดสอบ

(2) สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ

(3) โครงสร้างองค์กรที่แสดงถึงอำนาจหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจและทดสอบ

(4) เอกสารแสดงขั้นตอนการตรวจและทดสอบ และวิธีการตรวจ และทดสอบ

(5) เอกสารเกี่ยวกับการตรวจและทดสอบ ได้แก่ หลักฐานแสดงสิทธิการใช้สถานที่ แผนที่แสดงที่ตั้ง แบบอาคารและพื้นที่ที่ตรวจและทดสอบ โดยแสดงขนาดสัดส่วนที่ชัดเจนและภาพถ่ายสถานที่ตรวจและทดสอบ

(6) เอกสารเกี่ยวกับวิศวกรผู้ทำการตรวจและทดสอบ ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(7) อัตราค่าบริการตรวจ และทดสอบ

วิศวกรผู้ตรวจและทดสอบต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) ผู้ตรวจและทดสอบทั่วไป ที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด วิศวกรผู้ทำการตรวจและทดสอบต้อง

ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมเครื่องกล ประเภทสามัญ วิศวกรขึ้นไป

(2) ผู้ตรวจและทดสอบ ที่เป็นส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการศึกษาของรัฐ วิศวกรผู้ทำการตรวจและทดสอบต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมเครื่องกล และมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจและทดสอบ

คุณสมบัติของอาคารสถานที่ที่มีลักษณะดังนี้

(1) พื้นที่ซึ่งใช้ในการตรวจและทดสอบต้องเป็นพื้นราบที่สะดวกเพียงพอ และมีความปลอดภัยในการทำงาน ขนาดไม่น้อยกว่า 40 ตารางเมตร ความกว้างไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร

(2) มีทางเข้า-ออกของรถที่จะให้บริหารตรวจและทดสอบที่สะดวกปลอดภัย.

(3) มีการกำหนดพื้นที่อันตราย และป้ายคำเตือนบ่งชี้เขตต่างๆ อย่างชัดเจน

และเหมาะสม

คุณสมบัติของเครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวก

(1) บ่อตรวจสภาพรถที่มีสันขอบบ่อตลอดแนวความยาวบ่อ ทำด้วยวัสดุแข็ง เพื่อป้องกันล้อรถตก หรือพื้นยกกระดืบ (ramp) หรือเครื่องยกรถ (car hoist) ขนาดไม่น้อยกว่า 2 คัน เพื่อใช้ในการตรวจสภาพได้ทั้งรถ โดยผู้ปฏิบัติงานต้องสามารถทำงานในลักษณะยืนได้

(2) เครื่องตรวจวัดก๊าซรั่ว (gas detector)

(3) เทปวัดระยะ (tape)

(4) เครื่องมือวัดละเอียด เช่น เวอร์เนีย (vernier)

(5) มาตรวัดความดัน (pressure gauge) ที่มีความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ

(6) นาฬิกาจับเวลา

(7) เครื่องมือทดสอบแรงดึงของหัวรับก๊าซ (receptacle mounting tester)

(8) เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 4 กิโลกรัม อย่าง

น้อย 2 ถัง

(9) ถังบรรจุก๊าซสำหรับใช้ทดสอบที่มีปริมาตรไม่น้อยกว่า 0.1 ลูกบาศก์

เมตร

2) กฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมของผู้ตรวจและทดสอบ

ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการให้ความเห็นชอบและยกเลิกการการให้ความเห็นชอบเป็นผู้ตรวจและทดสอบส่วนควบ

และเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2550 ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ 10 แห่งกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 กำหนดให้วิศวกรผู้ทำการตรวจและทดสอบต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพวิศวกรรมควบคุม³ สาขาวิศวกรรมเครื่องกล ประเภทสามัญวิศวกรขึ้นไป พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 ได้แบ่งระดับของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมไว้ 4 ระดับคือ⁴ วุฒิวิศวกร สามัญวิศวกร ภาควิชาวิศวกร และภาควิชาวิศวกรพิเศษ บุคคลประกอบอาชีพวิศวกรรมจะต้องได้รับใบอนุญาตให้ประกอบอาชีพวิศวกรรม ที่ออกโดยสภาวิศวกรเป็นองค์การตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ให้ถูกต้องตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม⁵ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542

มาตรา 45 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่าห้ามมิให้ผู้ใดประกอบอาชีพวิศวกรรมหรือแสดงด้วยวิธีการใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนพร้อมจะประกอบอาชีพวิศวกรรมควบคุมสาขาใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตในสาขานั้นจากสภาวิศวกร ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษตามมาตรา 71 จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 47 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมทั้งนี้รวมถึงการใช้ จ้างวานหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวให้ตน เว้นแต่ผู้ได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมสาขานั้นๆ จากสภาวิศวกรหรือสถาบันที่สภาวิศวกรรับรองหรือผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับสภา

³ กฎกระทรวง กำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550

ข้อ ๒ ให้วิชาชีพวิศวกรรมในสาขาดังต่อไปนี้เป็นวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

- (1) วิศวกรรมโยธา
- (2) วิศวกรรมเหมืองแร่
- (3) วิศวกรรมเครื่องกล
- (4) วิศวกรรมไฟฟ้า
- (5) วิศวกรรมอุตสาหการ
- (6) วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
- (7) วิศวกรรมเคมี

⁴ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542, มาตรา 46.

⁵ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542, มาตรา 7 และมาตรา 8.

วิศวกรผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 47 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁶

ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรมตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร⁷ ถ้ามีการกระทำหรือประพฤติดังจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของสมาชิกเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจรรยาบรรณตามมาตรา 57 บัญญัติไว้ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ได้รับใบอนุญาตประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม คณะกรรมการจรรยาบรรณ มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดได้อย่างใดอย่างหนึ่ง⁸ คือ ยกข้อกล่าวหาดักเตือน ภาคทัณฑ์ พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินห้าปี หรือเพิกถอนใบอนุญาต บุคคลซึ่งได้รับความเสียหาย หรือพบการประพฤติดังจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรมของผู้ได้รับใบอนุญาต มีสิทธิกล่าวหาผู้ได้รับใบอนุญาตผู้นั้น โดยทำเรื่องยื่นต่อสภาวิศวกรสิทธิการกล่าวหา หรือกล่าวโทษนั้นสิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องความประพฤติดัง

ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ใดประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือแสดงด้วยวิธีใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิหรือพร้อมจะประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมนับแต่วันที่ทราบคำสั่งสภาวิศวกรที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น⁹ ผู้กระทำการฝ่าฝืนให้สภาวิศวกรมีมติเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด¹⁰ และมีบทลงโทษต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3) มาตรฐานการตรวจและทดสอบ

ผู้ได้รับความเห็นชอบเป็นผู้ตรวจและทดสอบต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ประกาศกรมการขนส่ง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไข และระยะเวลาการตรวจและทดสอบ และการออกหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ พ.ศ. 2550 มีดังนี้

(1) ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

⁶ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542, มาตรา 72.

⁷ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542, มาตรา 50.

⁸ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542, มาตรา 61

⁹ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542, มาตรา 63.

¹⁰ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542, มาตรา 63.

(2) การติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(3) การตรวจและทดสอบถึงหรือภาชนะบรรจุก๊าซต้องเป็นมาตรฐานขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน เลขที่ ISO 19078

(4) ต้องทำการตรวจ และทดสอบ ณ สถานที่ประกอบกิจการตามที่ระบุไว้ในหนังสือให้ความเห็นชอบโดยบุคลากรของผู้ตรวจและทดสอบ

(5) ปฏิบัติตามขั้นตอน และวิธีการ ตรวจและทดสอบตามที่กำหนดไว้ในเอกสาร

(6) ทำการตรวจและทดสอบเฉพาะรถที่ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์จากผู้ได้รับหนังสือให้ความเห็นชอบเป็นผู้ติดตั้งจากกรมการขนส่งทางบก เว้นแต่รถที่ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ก่อนวันที่ 14 ธันวาคม .พ.ศ. 2550

(7) จัดเก็บค่าบริการตรวจและทดสอบตามอัตราที่กำหนดไว้ในคำขอรับหนังสือให้ความเห็นชอบการเป็นผู้ตรวจและทดสอบ เฉพาะผู้ตรวจและทดสอบทั่วไป

(8) การตรวจและทดสอบถึงหรือภาชนะบรรจุก๊าซ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้ติดแผ่นป้ายแสดงหมายเลขของถึงหรือภาชนะบรรจุก๊าซ วันที่ตรวจและทดสอบ วันที่ถึงหรือภาชนะก๊าซหมดอายุ ชื่อผู้ตรวจและทดสอบไว้ที่ถึงหรือภาชนะบรรจุก๊าซทุกใบให้เห็นได้อย่างชัดเจน

(9) ให้ผู้ตรวจและทดสอบ ติดแผ่นป้ายแสดงวันที่ตรวจและทดสอบ วันที่ตรวจและทดสอบครั้งต่อไป และชื่อผู้ตรวจและทดสอบไว้ที่ถังรถบริเวณที่เห็นได้ชัดเจนใกล้กับอุปกรณ์รับเติมก๊าซ

(10) เมื่อผู้ตรวจทดสอบทำการตรวจทดสอบเรียบร้อยแล้วเห็นว่าส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดให้ผู้ตรวจ และทดสอบออกหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบแก่เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถ โดยมีรายละเอียด ของชื่อผู้ตรวจและทดสอบ เลขที่หนังสือรับรอง วันที่ทำการตรวจและทดสอบ สถานที่ตรวจและทดสอบ หมายเลขทะเบียนรถหรือหมายเลขประจำตัวรถ (Vehicle Identity Number: VIN) รายการตรวจและทดสอบมาตรฐานส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ที่ติดตั้ง รายการตรวจและทดสอบมาตรฐานการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ และลงลายมือชื่อผู้ทำการตรวจและทดสอบ พร้อมระบุหมายเลขทะเบียนวิศวกร หรือตำแหน่งหน้าที่ เฉพาะกรณีผู้ตรวจและทดสอบทั่วไป

(11) ผู้ตรวจและทดสอบต้องเก็บสำเนาหนังสือรับรอง การตรวจและทดสอบตามข้อ 10)

4) ระยะเวลาการตรวจและทดสอบ¹¹

รถที่ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์โดยผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต ให้ทำการตรวจและทดสอบ โดยผู้ตรวจและทดสอบที่เป็นผู้ผลิตก่อนการจดทะเบียนครั้งแรกและทำการตรวจและทดสอบครั้งต่อไปเมื่อครบ 3 ปี หลังจากนั้นให้ทำการตรวจและทดสอบทุก 1 ปี รถที่ติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์กับรถที่ผ่านกระบวนการผลิตเรียบร้อยแล้วโดยผู้ติดตั้งทั่วไป ให้ทำการตรวจและทดสอบทุก 1 ปี รถที่ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ไว้แล้วตามกฎหมายกำหนด ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2447 ให้ทำการตรวจและทดสอบก่อนวันครบรอบการเสียภาษีประจำปีในปีถัดไป หลังจากนั้นให้ทำการตรวจและทดสอบทุก 1 ปี และรถที่มีการเปลี่ยนแปลง ติดตั้งส่วนควบหรือเครื่องอุปกรณ์ใหม่ ให้ทำการตรวจและทดสอบทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง หรือติดตั้ง ถังหรือภาชนะบรรจุก๊าซธรรมชาติอัด (cylinder or container) อุปกรณ์ระบายความดัน (pressure relief device) ลิ้นหัวถังที่เปิดปิดด้วยมือ (manual cylinder valve) ลิ้นป้องกันการไหลเกิน (excess flow valve) ท่อนำก๊าซ (fuel line) ด้านความดันสูง หรือข้อต่อ (fitting) ด้านความดันสูง

3.1.1.5 มาตรฐานของช่างผู้เชี่ยวชาญในศูนย์ติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์ NGV

บุคลากรที่ทำการติดตั้งต้องมีวุฒิการศึกษาระดับ ปวช. ขึ้นไปหรือเทียบเท่าในสาขาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน หรือที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้ง และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการติดตั้งก๊าซธรรมชาติ ได้แก่ หลักสูตรที่กรมธุรกิจพลังงานจัดขึ้น หลักสูตรที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจัดขึ้นหรือหลักสูตรที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ

1) มาตรฐานช่างติดตั้งส่วนควบ และเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ตามหลักสูตรที่กรมธุรกิจพลังงาน

กระทรวงพลังงานมีนโยบายและมาตรการเร่งด่วนให้รถยนต์ส่วนบุคคลต่างๆและภาคเอกชนติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV เพื่อมีการส่งเสริมให้ใช้พลังงานอื่นๆ ทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิง และรักษาเสถียรภาพดุลการค้าของประเทศ ตามนโยบายประหยัดพลังงานและลดใช้พลังงานน้ำมันของรัฐบาล กรมธุรกิจพลังงานในฐานะหน่วยงานยุทธศาสตร์หนึ่งของกระทรวงพลังงานและรับผิดชอบดำเนินโครงการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV สำหรับราชการเป็นโครงการนำร่อง พร้อมกับได้มีโครงการเสริมสร้างความรู้ช่างติดตั้งอุปกรณ์ NGV มาตรฐาน เพื่อสร้างมาตรฐาน และสร้างความเชื่อมั่นด้านความ

¹¹ ประกาศกรมการขนส่ง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไข และระยะเวลาการตรวจและทดสอบ และการออกหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ พ.ศ. 2550, ข้อ 9.

ปลอดภัยในการใช้ NGV ในรถยนต์สำหรับประชาชน โดยจัดให้มีการอบรมช่างติดตั้ง NGV ให้ได้รับความรู้ในการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV อย่างถูกต้องตามมาตรฐาน ทั้งนี้ได้กำหนดให้ศูนย์ติดตั้ง NGV มาตรฐานสำหรับรถยนต์ขนาดเล็ก ต้องมีช่างที่ได้รับใบประกาศนียบัตร โดยผ่านการอบรมหลักสูตร “การติดตั้งระบบการใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์ สำหรับช่างปฏิบัติการ” ทั้งนี้ เพื่อให้การส่งเสริมให้มีผู้ใช้ NGV เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย กระทรวงพลังงาน โดยกรมธุรกิจพลังงาน บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) และ คณะวิศวกรรมศาสตร์กระทรวงพลังงาน โดยกรมธุรกิจพลังงาน บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้ร่วมกันจัดโครงการนี้ขึ้น โดยจัดให้มีการอบรมช่างติดตั้ง NGV มาตรฐาน ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และส่วนภูมิภาค ซึ่งผู้เข้าอบรมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย¹² ให้แก่ผู้ประกอบการทั่วไป นักเรียนอาชีวะในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และหน่วยทหารในสังกัดกระทรวงกลาโหม ประกอบกับทั้งกระทรวงพลังงานได้มีการณรงค์และเผยแพร่โครงการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ให้ประชาชนที่อยากจะดำเนินธุรกิจติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV โครงการฝึกอบรมการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV มีวัตถุประสงค์ สนับสนุนนโยบายของกระทรวงพลังงานเพื่อให้เอกชน และประชาชนได้มีความรู้ มีความสามารถ และความชำนาญในการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV และทำให้เกิดผู้ประกอบการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV เพิ่มจำนวนมากเพียงพอที่จะทำการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในรถยนต์ได้ ตามเป้าหมายของกระทรวงพลังงาน และในส่วนของผู้ที่คาดว่าจะได้รับ ของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจะได้รับความรู้เกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติ NGV ได้รับความรู้เกี่ยวกับระบบการทำงานของเครื่องยนต์แบบจุดระเบิดภายใน ได้รับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานอุปกรณ์ (Conversion Kits) และการติดตั้ง Conversion Kits ทั้งแบบดูด (Injection) และแบบหัวฉีด (Fumigation) ได้รับความเข้าใจในมาตรฐานอุปกรณ์ NGV ระบบเชื้อเพลิงร่วม NGV และดีเซล (Dual Diesel Fuel System) สามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้ไปใช้ในการติดตั้งอุปกรณ์ NGV ให้กับรถยนต์ทั่วไป โดยโครงการฝึกอบรมจะเน้นทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV มีหลักสูตรที่ฝึกอบรมดังนี้

¹² รายละเอียดการฝึกอบรมเสริมสร้างผู้ชำนาญการติดตั้งอุปกรณ์ NGV. Retrieved March 11, 2009,

หลักสูตรที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ NGV (ภาคทฤษฎี) ใช้ระยะเวลา 1 วัน

(1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติอัด ถึงบรรจุก๊าซธรรมชาติ สถานีเติมก๊าซธรรมชาติ และแผนการขยายการใช้

(2) นโยบายส่งเสริมภาครัฐ รูปแบบการใช้ NGV กับรถยนต์ และการติดตั้งอุปกรณ์เสริมเพื่อใช้ก๊าซ NGV

(3) ส่วนประกอบและมาตรฐานของชุดติดตั้ง (Conversion Kits) มาตรฐานการติดตั้งอุปกรณ์ NGV

(4) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน และขั้นตอนการรับรองมาตรฐาน

(5) กรณีศึกษาตัวอย่างรถที่ติดตั้งอุปกรณ์ NGV

หลักสูตรที่ 2 การปฏิบัติการเสริมสร้างผู้ชำนาญการติดตั้งอุปกรณ์ NGV ใช้ระยะเวลา 4 วัน แบ่งเป็น 2 ช่วง

ช่วงแรก ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ NGV (ภาคทฤษฎี) ใช้ระยะเวลา 1 วัน
รายละเอียดหลักสูตร

(1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติอัด ถึงบรรจุก๊าซธรรมชาติ สถานีเติมก๊าซธรรมชาติ และแผนการขยายการใช้

(2) นโยบายส่งเสริมภาครัฐ รูปแบบการใช้ NGV กับรถยนต์ เครื่องยนต์ที่ใช้ระบบดีเซล (Dual Diesel System) รถยนต์ที่ใช้ระบบเบนซิน (Bi-fuel) และการติดตั้งอุปกรณ์เสริมเพื่อใช้ก๊าซ NGV

(3) ส่วนประกอบและมาตรฐานของชุดติดตั้ง (Conversion Kits) มาตรฐานการติดตั้งอุปกรณ์ NGV

(4) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน และขั้นตอนการรับรองมาตรฐาน

(5) กรณีศึกษาตัวอย่างรถที่ติดตั้งอุปกรณ์ NGV

ช่วงที่สอง ภาคปฏิบัติใช้ระยะเวลา 3 วัน

ภาคปฏิบัติ การฝึกและปฏิบัติการติดตั้งอุปกรณ์ NGV ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม
หลักสูตรที่ 1 อบรมเฉพาะภาคปฏิบัติเท่านั้น

2) มาตรฐานช่างติดตั้งอุปกรณ์ NGV ตามหลักสูตรกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้ร่วมกับกรมธุรกิจพลังงานจัดโครงการหลักสูตรพัฒนาบุคลากรในการติดตั้ง NGV โดยหลักสูตรที่ฝึกอบรมเป็นหลักสูตรยกระดับฝีมือแรงงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 การพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้รับการฝึกและประชากรวัยทำงานมีฝีมือ ความรู้ความสามารถ

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการทำงานอันได้แก่ การฝึกอบรมฝีมือแรงงาน การกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงาน และการอื่นที่เกี่ยวข้อง¹³ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้¹⁴ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดสาขาอาชีพที่จะส่งเสริมพัฒนาฝีมือแรงงาน¹⁵ ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาฝีมือแรงงานเสนอ

คณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาฝีมือแรงงานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาฝีมือแรงงานและกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน
- (2) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้
- (3) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (4) จัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในสาขาอาชีพต่างๆ ตามมาตรา 22
- (5) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน
- (6) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการใช้ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเป็นผู้ปฏิบัติงานในสาขาอาชีพตามประเภท ขนาด และลักษณะงานตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- (7) ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมฝีมือแรงงานและศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน
- (8) ส่งเสริมให้มีการแข่งขันฝีมือแรงงาน
- (9) ส่งเสริมให้มีการประสานงานระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาฝีมือแรงงาน และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- (10) ติดตามผลการพัฒนาฝีมือแรงงาน

¹³ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545, มาตรา 5.

¹⁴ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545, มาตรา 6.

¹⁵ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545, มาตรา 7.

(11) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการเป็นผู้ดำเนินการฝึกตาม มาตรา 48 วรรคสอง และคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานตามมาตรา 49 วรรคสอง

(12) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(13) ปฏิบัติการตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ผู้ประกอบกิจการซึ่งเป็นนายจ้างจัดให้ลูกจ้าง ได้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานเพิ่มเติมในสาขาอาชีพที่ลูกจ้างปฏิบัติงานอยู่ตามปกติ เพื่อให้ลูกจ้าง ได้มีความรู้ความสามารถและทักษะในสาขาอาชีพนั้นสูงขึ้น ในระหว่างการฝึกนายจ้างยังคงมี หน้าที่ต่อลูกจ้างตามกฎหมายแรงงาน สัญญาจ้าง ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานและข้อตกลงเกี่ยวกับ สภาพการจ้าง แต่ถ้ายการฝึกเกิดจากการร้องขอของลูกจ้างและมีการตกลงกันเป็นหนังสือ นายจ้างอาจจัดให้ลูกจ้างฝึกนอกเวลาทำงานปกติหรือในวันหยุดของลูกจ้างก็ได้ โดยนายจ้างต้อง จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างผู้เข้ารับการฝึกไม่น้อยกว่าค่าจ้างในเวลาทำงานปกติตามจำนวนชั่วโมงที่ฝึก นอกจากการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน คณะกรรมการ ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพต่างๆ เสนอรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติที่รัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานนำไปใช้ในการจัดให้มีการ ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในอาชีพนั้น หรือให้ผู้ดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน นำไปใช้ในการดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในสาขาอาชีพนั้น คุณสมบัติของผู้เข้ารับ การทดสอบ วิธีการทดสอบ และการออกหนังสือรับรองว่าเป็นผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือ แรงงานในสาขาอาชีพนั้น¹⁶ แต่ในปัจจุบันกรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังไม่มีมาตรฐานฝีมือแรงงาน แห่งชาติ สาขาอาชีพช่างติดตั้ง NGV ในการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน อย่างมาตรฐาน ฝีมือแรงงานแห่งชาติในสาขาอาชีพช่างเครื่องกล เช่น ช่างซ่อมรถยนต์ ช่างไฟฟ้าในรถยนต์ ช่างซ่อมเครื่องยนต์ดีเซล และช่างบำรุงรักษารถยนต์ และในสาขาอาชีพอื่นๆ

ในส่วนของการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ได้มีหลักสูตรกลางของกรมพัฒนา ฝีมือแรงงาน หลักสูตรฝึกอบรมช่างปฏิบัติการติดตั้งระบบการใช้ก๊าซ NGV เป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์ เพื่อให้ทุกหน่วยฝึกของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน นำไปใช้ดำเนินการฝึกมาตรฐานเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ มาตรฐานอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการติดตั้ง

¹⁶ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545, มาตรา 22.

ระบบเชื้อเพลิง NGV ในรถยนต์ มีความรู้เกี่ยวกับระบบการทำงานเชื้อเพลิงก๊าซรถยนต์ NGV และสามารถติดตั้ง ถอด ประกอบ อุปกรณ์เชื้อเพลิงก๊าซ NGV ในรถยนต์ คุณสมบัติของผู้รับการฝึก ต้องมีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพขึ้นไป ทางด้านช่างยนต์ ช่างเครื่องกลหรือมีประสบการณ์ทางด้านช่างยนต์และมีใบประกาศมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติสาขาช่างซ่อมรถยนต์ ผู้รับการฝึกจะได้รับ การฝึกทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมระยะเวลา 24 ชั่วโมง โดยผู้รับการฝึกจะต้องมีเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จึงจะมีสิทธิ์สอบวัดผล ผู้ที่ได้รับการฝึกที่จบหลักสูตรและผ่านการทดสอบของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจะรับวุฒิปัตร มีรายละเอียดหลักสูตรดังนี้¹⁷

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติ ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ศึกษาการกำเนิดแหล่งก๊าซธรรมชาติ การขุดเจาะ คุณสมบัติทางกายภาพของก๊าซธรรมชาติ โรงแยกก๊าซธรรมชาติ ความหนาแน่นของก๊าซธรรมชาติ ค่าความร้อนของก๊าซธรรมชาติ ขอบเขตการติดไฟของก๊าซธรรมชาติ ความเร็วในการลามติดไฟของก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติอัด การนำไปใช้ประโยชน์

เครื่องยนต์และระบบการทำงาน ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ศึกษาระบบการทำงานของเครื่องยนต์ที่ใช้การจุดระเบิดแบบใช้หัวเทียน เครื่องยนต์ที่ใช้การอัดในการจุดระเบิด (CI) คุณสมบัติของเครื่องยนต์ที่ใช้ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสมรรถนะและประสิทธิภาพเครื่องยนต์ส่วนประกอบของระบบก๊าซธรรมชาติอัดในรถยนต์ และหลักทำงานของแต่ละระบบ

อุปกรณ์ ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ศึกษาส่วนประกอบ หน้าที่ หลักการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ ที่ติดตั้งในระบบเชื้อเพลิงก๊าซ NGV

การประกอบและติดตั้งอุปกรณ์และส่วนควบมาตรฐาน ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง

ศึกษาวิธีการประกอบและติดตั้งอุปกรณ์และส่วนควบมาตรฐานรวมทั้ง

วิธีการทดสอบ

มาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ศึกษามาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับก๊าซธรรมชาติอัด มาตรฐานและกฎหมายเมื่อนำก๊าซธรรมชาติอัดไปใช้ในรถยนต์ มาตรฐานของอุปกรณ์

¹⁷ หลักสูตรการฝึกยกระดับฝีมือ ช่างยนต์: ช่างปฏิบัติการติดตั้งระบบการใช้ก๊าซ NGV เป็นเชื้อเพลิง ในรถยนต์.

การเขียนและการใช้คู่มือวิธีปฏิบัติงาน ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง

ศึกษาการเขียนและการใช้คู่มือวิธีปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้งอุปกรณ์ NGV ในรถยนต์

ปฏิบัติการหวัรับก๊าซและการติดตั้ง ภาคปฏิบัติ 1 ชั่วโมง

ศึกษาการทำงานของหวัรับก๊าซ ปฏิบัติการถอดประกอบชิ้นส่วนของหวัรับก๊าซ การติดตั้งหวัรับก๊าซ ศึกษากลไกภายในหวัเติมและหวัรับโดยการถอดแล้วประกอบโดยไม่บุบสลาย ทดสอบการรั่วซึมโดยการอัดอากาศผ่านหวัเติม ทดลองติดตั้งกล่องหวัรับเติมก๊าซแล้วทดลองเสียบหวัเติมว่าติดขัดหรือไม่ สามารถรับแรงดันตามกำหนดคือ 670 นิวตันในทุกทิศทาง

ปฏิบัติการถังก๊าซ ลีนหวัถังและอุปกรณ์นิรภัย ภาคปฏิบัติ 1 ชั่วโมง

ศึกษาโครงสร้างของถังบรรจุก๊าซ ลีนหวัถัง อุปกรณ์นิรภัยที่ติดตั้งกับลีนหวัถัง ศึกษาและทดลองอุปกรณ์กันการไหลเกิน โดยทดลองให้มีการไหลเกินแล้วศึกษาว่าลีนไหลเกินได้อย่างไร ศึกษาโครงสร้างและอุปกรณ์นิรภัยเมื่อความดันเกินที่ติดตั้งไว้กับลีนหวัถัง ทดลองติดตั้งก๊าซเข้ากับขาถังตัวอย่าง สาธิตและปฏิบัติการติดตั้งถังก๊าซโดยใช้แม่แรงหรือรอกดึงหรือดันลงในแนวต่างๆ ให้เลื่อนแล้ววัดแรงที่ทนได้ เพื่อทดสอบการรับแรงในแนวต่างๆ การคำนวณรับแรง

ปฏิบัติการเครื่องปรับความดัน ภาคปฏิบัติ 1 ชั่วโมง

ศึกษาโครงสร้างและทดลองการทำงานของอุปกรณ์ปรับความดันเกินทั้งแบบ 2 Stage และแบบ 3 Stage สาธิตและฝึกปฏิบัติการเปลี่ยนอะไหล่เครื่องปรับลดความดันแล้วทดสอบการทำงาน ศึกษาโครงสร้างของลีนกับความดันเกินและทดลองปรับความดันเกินวัดความดันหลังจากลดความดันในแต่ละ Stage

ปฏิบัติการท่อนำก๊าซแข็งขนาดต่างๆ ภาคปฏิบัติ 1 ชั่วโมง

สาธิตและทดลองการตัดท่อนำก๊าซ ในทดลองตัด ต่อท่อเข้ากับอุปกรณ์ก๊าซ โดยไม่มีการรั่วไหล ใช้วิธีการต่อท่อโดยใช้ข้อต่อแบบต่างๆ ศึกษาหลักการต่อท่อต่อ ศึกษาและฝึกการยึดท่อเข้ากับตัวรถในลักษณะต่างๆ ศึกษาวิธีการตรวจการรั่วซึม รวมทั้งทดสอบการรับความดัน

ปฏิบัติการลีนแบบปิดเปิดด้วยมือและแบบลีนอัตโนมัติ ภาคปฏิบัติ 1 ชั่วโมง

ทดลองถอดและประกอบลีนควบคุมก๊าซคันทาง ทั้งแบบควบคุมด้วยมือและแบบอัตโนมัติทดลองต่อวงจร ให้สามารถปิดหรือเปิดลีนควบคุมได้ตามกำหนดมาตรฐาน

ปฏิบัติการเครื่องผสมก๊าซกับอากาศอัตโนมัติ ภาคปฏิบัติ 1 ชั่วโมง

ศึกษาและทดลองหลักการทำงานของคอคอด ทดลองวัดแรงดูดเมื่อมีอากาศไหลผ่าน ใช้พัดลมวัดอัตราการไหลด้วย Orifice meter หรือ Air flow meter แล้วใช้ Manometer

วัดแรงกด ทดลองปรับก๊าซโดยใช้ลิ้นสำหรับปรับทั้งมือและปรับอัตโนมัติ โดยการปรับที่ Control unit หรือใช้ Test light เมื่อทำการปรับด้วยมือ ใช้ Rota meter วัดการไหลเวียนก๊าซ

ปฏิบัติการปฏิบัติควบคุมหัวฉีด ภาคปฏิบัติ 1 ชั่วโมง

ศึกษากลไกและการทำงานของหัวฉีด การซ่อมบำรุงหัวฉีด ทดลองปรับอัตรา การไหลของก๊าซ โดยปรับความดันที่เครื่องปรับลดความดันขับโดยไฟฟ้าของ Power supply unit สร้าง Pulse โดยใช้ Signal generator จำลองสัญญาณ

ปฏิบัติการไฟฟ้าควบคุม ภาคปฏิบัติ 1 ชั่วโมง

ปฏิบัติการทดสอบและปฏิบัติการปรับแต่งระบบการทำงานของอุปกรณ์ โดยศึกษาโลจิกการควบคุมหัวฉีดก๊าซของกล่องควบคุม ศึกษาโลจิกการควบคุมหัวฉีดน้ำมัน เบนซินของกล่องควบคุม ศึกษาสัญญาณที่ป้อนหัวฉีดหรือการจำลองสัญญาณ โดยใช้ Emulator ศึกษาสัญญาณจากตัววัดออกซิเจนในไอเสีย ศึกษาสัญญาณจากลิ้นผีเสื้อ ศึกษาการหน่วง สัญญาณจุดระเบิดโดยใช้วงจรไฟฟ้า ของ Spark advancer วัดสัญญาณจากตัววัดต่างๆ โดยใช้ MultiMate จำลองสัญญาณไฟฟ้าในระบบด้วย Signal generator ใช้ Power supply unit แทนแบตเตอรี่

ปฏิบัติการทดสอบและปรับแต่งระบบการทำงานของเครื่องยนต์และอุปกรณ์ ภาคปฏิบัติ 1 ชั่วโมง

ปฏิบัติการทดสอบและปรับแต่งระบบการทำงานของเครื่องยนต์และอุปกรณ์ โดยทดลองติดตั้งเครื่องยนต์ใช้ก๊าซและปรับแต่งในลักษณะต่างๆ เช่น ใส่ภาระในเครื่องยนต์ โดยใช้ Dynamometer ปรับแต่งโดยใช้ Exhaust gas analyses

ปฏิบัติการฝึกติดตั้งอุปกรณ์ ภาคปฏิบัติ 1 ชั่วโมงศึกษาและสาธิตการติดตั้ง อุปกรณ์จากระยนต์ตัวอย่าง

ปฏิบัติการปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ดีเซลแบบใช้เครื่องยนต์ร่วม ภาคปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ปฏิบัติปรับเครื่องยนต์ดีเซลแบบเชื้อเพลิงร่วม โดยดัดแปลงให้เครื่องยนต์ใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกับน้ำมันดีเซล โดยใช้ก๊าซมิกเซอร์ควบคุมอัตราการป้อนก๊าซ ร่วมกับการปรับ ความดันโดยใช้ก๊าซจากชุดถังบรรจุก๊าซมีลิ้นควบคุมก๊าซตามมาตรฐาน ISO 15501 ใช้ไดนาโม มิเตอร์ภาระงานขณะทดลองปรับแต่งสัดส่วนเชื้อเพลิง

การวัดผล ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 2 ชั่วโมง

นอกจากการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือ แรงงาน คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานมีอำนาจจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงาน แห่งชาติ สาขาอาชีพต่างๆ เสนอรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานนำไปใช้

ในการจัดให้มีการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในอาชีพนั้น หรือให้ผู้ดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานนำไปใช้ในการดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในสาขาอาชีพนั้น คุณสมบัติของผู้เข้ารับการทดสอบ วิธีการทดสอบ และการออกหนังสือรับรองว่าเป็นผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในสาขาอาชีพนั้น¹⁸ แต่ในปัจจุบันกรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังไม่มีมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างติดตั้ง NGV ในการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน

3.1.2 องค์การเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคจากการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในรถยนต์

กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 บัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนไว้ในหมวดที่ 3 ส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภคที่จะได้รับการคุ้มครองดังนี้

มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภครวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย

กฎหมายรัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองสิทธิของผู้บริโภค เป็นสิทธิที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 ตามมาตรา 4 ได้บัญญัติสิทธิของผู้บริโภคที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย 5 ประการดังนี้¹⁹

1) สิทธิที่จะได้รับข่าวสาร รวมทั้งคำพรรณนาที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการได้แก่ สิทธิที่จะได้รับการโฆษณาหรือการแสดงผลตามความเป็นจริงและปราศจากพิษภัยแก่ผู้บริโภค รวมตลอดถึงสิทธิที่จะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการอย่างถูกต้อง และเพียงพอที่จะไม่หลงผิดในการซื้อสินค้าหรือบริการโดยไม่เป็นธรรม

¹⁸ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545, มาตรา 22.

¹⁹ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค. (2548). สคบ. กับการคุ้มครองผู้บริโภค. หน้า 5.

2) สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ ได้แก่ สิทธิที่จะเลือกซื้อสินค้าหรือรับบริการด้วยความสมัครใจของผู้บริโภคและปราศจากการชักจูงใจอันไม่เป็นธรรม

3) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับสินค้าหรือบริการที่ปลอดภัย มีสภาพและคุณภาพได้มาตรฐาน เหมาะสมแก่การใช้ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ในกรณีใช้ตามคำแนะนำหรือระมัดระวังตามสภาพของสินค้าหรือบริการนั้นแล้ว

4) สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับข้อสัญญาโดยไม่ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบธุรกิจ

5) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณา และชดเชยความเสียหาย ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองและชดเชยค่าเสียหาย เมื่อมีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคตามข้อ 1), 3) และ 4) ดังกล่าว

จากสิทธิของผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 เป็นบทบัญญัติที่ยืนยันรับรองสิทธิของผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 เมื่อพิจารณาถึงสิทธิของผู้บริโภคที่ได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV จะต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้บริการ ในเรื่องของประเภทของถังแต่ละชนิดและอุปกรณ์ ระบบการติดตั้งในรถยนต์แต่ละประเภทที่แตกต่างกันดังที่กล่าวไว้ใน บทที่ 2 ได้รับคำแนะนำการใช้ และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้กับรถยนต์ภายหลังการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV และการแก้ปัญหาในเบื้องต้นเพื่อความปลอดภัยได้มีการรับประกันการให้บริการกับความบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นได้ในภายหลัง และจะได้รับการเยียวยาค่าเสียหายหากเกิดมีขึ้น

การประกอบธุรกิจดังกล่าวผู้บริโภคยังไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้ประกอบธุรกิจหวังผลกำไรมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงผู้บริโภคจึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานของราชการหรือหน่วยงานองค์กรเอกชนทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคผู้ให้บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ตามสิทธิที่ผู้บริโภคจะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ

3.1.2.1 สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นหน่วยงานซึ่งมีฐานะเทียบกรมสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มีอำนาจตามมาตรา 20 ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย เนื่องมาจากผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ ติดตามและสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งกระทำการใดๆ มีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค และจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือบริการใดๆ ตามที่เห็นสมควรและจำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค และมีหน้าที่

สนับสนุนหรือทำการศึกษาและวิจัยปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับสถาบันศึกษา และหน่วยงานอื่นส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาแก่ผู้บริโภคในทุกระดับการศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยและอันตรายที่อาจได้รับจากสินค้าหรือบริการ ดำเนินการเผยแพร่วิชาการและให้ความรู้และการศึกษาแก่ผู้บริโภคเพื่อสร้างนิสัยในการบริโภค แก่ผู้บริโภคเป็นการส่งเสริมพละการ ประหยัด และใช้ทรัพยากรของชาติให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ประสานงานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุม ส่งเสริม หรือกำหนดมาตรฐานของสินค้าหรือบริการ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคหรือคณะกรรมการเฉพาะเรื่องมอบหมาย

1) คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 10 ได้บัญญัติให้การดำเนินการของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(1) พิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจ

(2) ดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคตามมาตรา 36

(3) แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค ในกรณีนี้อาจระบุชื่อสินค้าหรือบริการ หรือชื่อของผู้ประกอบธุรกิจก็ได้

(4) ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง และพิจารณาวินิจฉัยการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

(5) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

(6) สอดส่องเร่งรัดพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนเร่งรัดพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับละเมิดสิทธิของผู้บริโภค

(7) ดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค ที่คณะกรรมการเห็นสมควร หรือมีผู้ร้องขอตามมาตรา 39

(8) รับรองสมาคมตามมาตรา 40

(9) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภค และพิจารณาความเห็นในเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

(10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ

2) คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

(1) คณะกรรมการว่าด้วยโฆษณาการกฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการ โฆษณามีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการโฆษณาสินค้าหรือบริการที่ยังมิได้ถูกควบคุมการโฆษณา โดยกฎหมายอื่น โดยการโฆษณาจะต้องไม่ใช่ข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรือใช้ ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็น ข้อความที่เกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพหรือลักษณะของสินค้าหรือบริการ ตลอดจนการ ส่งมอบ การจัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือเป็น ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง ข้อความ ที่จะทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าจะกระทำโดยใช้หรือ อ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริงหรือไม่ ก็ตาม ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ ข้อความที่จะทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อม เสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน ข้อความอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงข้อความที่ใช้ใน การโฆษณาที่บุคคลทั่วไปสามารถรู้ได้ว่าเป็นข้อความที่ไม่อาจเป็นความจริงได้โดยแน่แท้ ไม่เป็นข้อความที่ต้องห้ามในการโฆษณา²⁰ การโฆษณาจะต้องไม่กระทำด้วยวิธีการอันอาจ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร่างกายหรือจิตใจ หรืออันอาจก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง²¹

(2) คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ให้สินค้าที่ผลิตเพื่อขายโดยโรงงานตาม กฎหมายว่าด้วยโรงงานและสินค้าที่ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย เป็นสินค้าที่ควบคุม ฉลาก ในกรณีที่ปรากฏว่ามีสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพ ร่างกายหรือจิตใจ เนื่องในการ ใช้สินค้าหรือโดยสภาพของสินค้านั้น หรือมีสินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำ ซึ่งการกำหนด ฉลากของสินค้านั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะทราบข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเกี่ยวกับ สินค้านั้นแต่สินค้านั้นไม่ใช่ว่าเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการว่าด้วย ฉลากมีอำนาจกำหนดให้สินค้านั้นเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา²²

²⁰ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522, มาตรา 22.

²¹ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522, มาตรา 23.

²² พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522, มาตรา 30.

ผลากของสินค้าที่ควบคุมผลาก จะต้องมิลักษณะ การใช้ข้อความที่ตรงต่อความจริงและไม่มีข้อความที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้า ต้องระบุ²³ (1) ชื่อหรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิตหรือของผู้นำเข้าเพื่อขายแล้วแต่กรณี (2) สถานที่ผลิตหรือสถานที่ประกอบธุรกิจนำเข้า แล้วแต่กรณี (3) ระบุข้อความที่แสดงให้เห็นได้ว่าสินค้านั้นคืออะไร ในกรณีที่เป็นสินค้านำเข้าให้ระบุชื่อประเทศที่ผลิตด้วย

ต้องระบุข้อความอันจำเป็น ได้แก่ ราคา ปริมาณ วิธีใช้ ข้อแนะนำ คำเตือน วัน เดือน ปีที่หมดอายุ ในกรณีเป็นสินค้าที่หมดอายุได้หรือกรณีอื่น เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ผลิตเพื่อขายหรือผู้ส่งหรือผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายซึ่งสินค้าที่ควบคุมฉลาก แล้วแต่กรณี เป็นผู้จัดทำฉลากก่อนขาย และฉลากนั้นต้องมีข้อความดังกล่าวมา ข้อความต้องจัดทำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนดได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อคณะกรรมการว่าด้วยฉลากเห็นว่าฉลากใดไม่เป็นไปตามมาตรา 31²⁴ คณะกรรมการว่าด้วยฉลากมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจเลิกใช้ฉลากดังกล่าวหรือดำเนินการแก้ไขฉลากนั้นให้ถูกต้อง

(3) คณะกรรมการว่าด้วยสัญญา

ในการประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการใด ถ้าสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการนั้นมีกฎหมายกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือ หรือที่ตามปกติประเพณีทำเป็นหนังสือ คณะกรรมการว่าด้วยสัญญามีอำนาจกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการนั้น เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญาได้ การประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญา สัญญาที่ผู้ประกอบการทำกับผู้บริโภคจะต้องมิลักษณะ ใช้ข้อสัญญาที่จำเป็น ซึ่งหากมิได้ใช้ข้อสัญญาเช่นนั้นจะทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบผู้ประกอบการเกินสมควร ห้ามใช้ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค

เมื่อคณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดให้สัญญาของการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญาต้องใช้ข้อสัญญาใด หรือต้องใช้ข้อสัญญาใดโดยมีเงื่อนไขในการใช้ข้อสัญญานั้น ด้วยตามมาตรา 35 ทวิ แล้ว ถ้าสัญญานั้นไม่ใช้ข้อสัญญาดังกล่าวหรือใช้สัญญาดังกล่าว

²³ ผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541, มาตรา 30.

²⁴ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541, มาตรา 31.

แต่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไข ให้ถือว่าสัญญานั้นใช้ข้อสัญญาดังกล่าวหรือใช้ข้อสัญญาดังกล่าวตามเงื่อนไขนั้น แล้วแต่กรณี²⁵ เมื่อคณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดให้สัญญาของการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญาต้องไม่ใช่ข้อสัญญาในตามมาตรา 35 ทวิ แล้ว ถ้าสัญญานั้นใช้ข้อสัญญาดังกล่าว ให้ถือว่าสัญญานั้นไม่มีข้อสัญญาเช่นนั้น²⁶

ในกรณีผู้ประกอบการขายสินค้าหรือให้บริการโดยให้คำมั่นว่าจะทำสัญญารับประกันให้ไว้แก่ผู้บริโภค สัญญาดังกล่าวต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้แทน และต้องส่งมอบสัญญานั้นแก่ผู้บริโภคพร้อมกับการส่งมอบสินค้าหรือให้บริการ ถ้าสัญญาทำเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีคำแปลภาษาไทยกำกับไว้ด้วย²⁷

ธุรกิจที่ควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงิน คณะกรรมการว่าด้วยสัญญา มีอำนาจกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นธุรกิจควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงินได้ การประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการนั้นต้องเข้าลักษณะ²⁸ เป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตประจำวันของผู้บริโภค เป็นธุรกิจที่ผู้ประกอบการมีอำนาจต่อรองเหนือกว่าผู้บริโภคทั้งนี้โดยพิจารณาจากฐานะทางเศรษฐกิจ ความรู้ความเข้าใจ และความสันทัดจัดเจน เป็นธุรกิจที่หากมีการกำหนดรายการในหลักฐานการรับเงินแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองผู้บริโภค

ในการประกอบธุรกิจที่ควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงิน หลักฐานการรับเงินจะต้องมีลักษณะรายการและใช้ข้อความที่จำเป็น ซึ่งหากมิได้มีรายการหรือมิได้ใช้ข้อความเช่นนั้นจะทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบผู้ประกอบการเกินสมควร ห้ามใช้ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค²⁹

²⁵ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541, มาตรา 35 ตร.

²⁶ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541, มาตรา 35 จัตวา.

²⁷ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541, มาตรา 35 สัตต.

²⁸ พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดธุรกิจที่ควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงินและลักษณะของหลักฐานการรับเงิน พ.ศ. 2542, มาตรา 3.

²⁹ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541, มาตรา 35 เบญจ.

3.1.2.2 องค์การคุ้มครองผู้บริโภคภาคเอกชน

องค์การคุ้มครองผู้บริโภคภาคเอกชนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคจากธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ภาคเอกชน ในที่นี้หมายถึงภาคธุรกิจและผู้บริโภคที่เป็นประชาชนทั่วไป บทบาทของภาคธุรกิจในการคุ้มครองผู้บริโภคค่อนข้างจะไม่ชัดเจนเพราะการประกอบธุรกิจจะเป็นไปเพื่อสร้างความมั่นคงและมั่นคงให้ธุรกิจ แนวคิดของภาคธุรกิจทั่วไป หาได้เน้นการรักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภคมากนัก การสนับสนุนให้มีสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคหรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้าและข้อบังคับของสมาคมในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ สมาชิก และวิธีดำเนินงานของสมาคมเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง สมาคมนั้นอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรองเพื่อให้สมาคมนั้นมีสิทธิและอำนาจฟ้องคดีตามมาตรา 41³⁰ ได้ ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคให้สมาคมที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา 40 มีสิทธิในการฟ้องคดีแพ่งคดีอาญา หรือดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ ในคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้ และให้มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายแทนสมาชิกของสมาคมได้ ถ้ามีหนังสือมอบหมายให้เรียกค่าเสียหายแทนจากสมาชิกของสมาคมในการดำเนินคดี สมาคมที่คณะกรรมการรับรองเป็นการรวมตัวกันเพื่อที่จะดำเนินบทบาทในการช่วยเหลือ และช่วยคลี่คลายปัญหาในการบริการสังคมบางองค์กรมีอำนาจในการฟ้องคดีแทนผู้บริโภค โดยมีได้แสวงหาผลกำไรหรือผลประโยชน์ใดๆ อาจเรียกชื่อนิติสมาคม สหพันธ์ ชมรม กลุ่มหรือชื่ออย่างอื่นซึ่งมีลักษณะเป็นสถาบันนอกระบบราชการมีดังนี้

1) มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

เป็นมูลนิธิเพื่อพิทักษ์สิทธิและส่งเสริมการใช้สิทธิของผู้บริโภค มุ่งหวังให้ผู้บริโภคได้มีการใช้สิทธิของตนเองเพิ่มขึ้นและนำมาซึ่งการพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค แก้ไขปัญหาโดยรวมของผู้บริโภค โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริโภคได้รับการคุ้มครองตามสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้บริโภค ส่งเสริมและประสานงานให้ผู้บริโภคและองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคต่างๆ มีส่วนในการคุ้มครองผู้บริโภค ส่งเสริมการศึกษาและวิจัยด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ดำเนินการหรือร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่นๆ เพื่อสาธารณประโยชน์โดยมีกิจกรรมที่เผยแพร่ คือวารสารฉลาดซื้อ สื่อเพื่อผู้บริโภคเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริโภคในการตัดสินใจเลือกซื้อเลือกใช้บริการ และเผยแพร่งานคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งในและต่างประเทศ

³⁰ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522, มาตรา 41.

2) สหพันธ์องค์กรผู้บริโภครวม

เป็นองค์สาธารณประโยชน์ ด้านพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค และส่งเสริมความเข้มแข็งของผู้บริโภค รวมทั้งการส่งเสริมผู้บริโภคให้มีส่วนร่วมระดับนโยบาย และกติกาดังกล่าวในสังคมที่จะมีผลกระทบต่อผู้บริโภค บทบาทหน้าที่ของสหพันธ์องค์กรคุ้มครองผู้บริโภค มีเป้าหมายร่วมในการส่งเสริมความเข้มแข็งผู้บริโภค และก่อให้เกิดพลังต่อรองของผู้บริโภค คือความเป็นธรรมในสังคม โดยแต่ละองค์กรมีอิสระในรูปแบบของการทำงาน และการเจาะลึกเนื่องงานด้านต่างๆ ที่แต่ละองค์กรสนใจอย่างเต็มที่ และจะมีการหารือร่วมกันเป็นครั้งคราว เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือร่วมกันผลักดันเรื่องใดเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างจริงจัง โดยเฉพาะประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคโดยรวม เช่น การเสนอความเห็นต่อหน่วยงานของรัฐในการออกนโยบาย การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับและมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

3) สมาคมพลังผู้บริโภคแห่งประเทศไทย

เป็นสมาคมที่ได้รับรองให้มีสิทธิ และอำนาจฟ้องคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภคตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) และผลประโยชน์ของผู้บริโภค รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อเสนอต่อรัฐบาลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ติดตามสอดส่องพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งกระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิผู้บริโภค

4) สมาคมส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

เป็นสมาคมที่ได้รับรองให้มีสิทธิและอำนาจฟ้องคดี เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) มีวัตถุประสงค์สำคัญเป็นศูนย์กลางรับเรื่องราวร้องทุกข์ ให้ความคุ้มครอง ปกป้องดูแลสมาชิก และประชาชนผู้บริโภคทั่วไป ส่งเสริม เผยแพร่ข่าวสารให้แก่สมาชิก และประชาชนผู้บริโภคทั่วไป ให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ เพื่อที่จะดำเนินคดีเกี่ยวกับการดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภคแทนสมาชิก

3.1.2.3 สำนักงานการค้าต่างประเทศ

พระราชบัญญัติการส่งออกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 ให้กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ กำหนดไว้ในกรณีที่เป็นหรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจสาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมนตรีของคณะรัฐมนตรี

มีอำนาจกำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการส่งออกหรือในการนำเข้า หรือกำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือในการนำเข้าดังนี้³¹

- 1) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการส่งออกหรือในการนำเข้า
- 2) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือในการนำเข้า
- 3) กำหนดประเภท ชนิด คุณภาพ มาตรฐาน จำนวน ปริมาตร ขนาด น้ำหนัก ราคา ชื่อที่ใช้ในทางการค้า ตรา เครื่องหมายการค้า ถิ่นกำเนิด สำหรับสินค้าที่ส่งออกหรือนำเข้า ตลอดจนกำหนดประเทศที่ส่งไปหรือประเทศที่ส่งมาซึ่งสินค้านี้
- 4) กำหนดประเภทและชนิดของสินค้าที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษ ในการส่งออกหรือในการนำเข้า
- 5) กำหนดให้สินค้าใดที่ส่งออกหรือนำเข้าเป็นสินค้าที่ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่นใดตามความตกลงหรือประเพณีทางการค้าระหว่างประเทศ
- 6) กำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบส่งออกการนำเข้า ตามพระราชบัญญัตินี้

การนำเข้าถึงบรรจุภัณฑ์ NGV ยังไม่มีกฎหมายในการควบคุมการนำเข้า ในปัจจุบัน การนำเข้าถึงบรรจุภัณฑ์ NGV อยู่ในความดูแลของกรมธุรกิจพลังงาน แต่กรมธุรกิจพลังงานไม่มีกฎหมายให้อำนาจในการควบคุมการนำเข้าถึงบรรจุภัณฑ์ จะเห็นว่าในปัจจุบันมีการกำหนดมาตรฐานของถังบรรจุภัณฑ์ NGV แต่ก็ยังมีถังบรรจุภัณฑ์ NGV ไม่มีมาตรฐานใช้ในการติดตั้ง ไม่มีความปลอดภัยเป็นอย่างยิ่ง เมื่อมีการใช้ไปในระยะเวลานาน เพราะถังบรรจุภัณฑ์ NGV เป็นถังบรรจุภัณฑ์แรงดันสูงเมื่อใช้ไป ก็มีการสึกกร่อนบางลงหากเป็นถังที่ไม่ได้มาตรฐานจะทำให้เกิดการระเบิดได้ เพราะยังไม่มีมาตรการควบคุมการนำเข้าที่รัดกุมพอ

3.1.2.4 สำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

ในการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุภัณฑ์ NGV การติดตั้งมีค่าบริการค่อนข้างสูง ด้วยเหตุผลที่อุปกรณ์และถังบรรจุภัณฑ์ NGV ที่ใช้ในการติดตั้งต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่ควบคุมราคางานบรรจุภัณฑ์ NGV ผู้เขียนจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้ากฎหมายที่จะพอใช้บังคับในการควบคุมราคางานบรรจุ

³¹ พระราชบัญญัติการส่งออกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522, มาตรา 9.

ก๊าซ NGV ให้มีราคาที่เหมาะสมจากการศึกษาเห็นว่าควรใช้มาตรการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 มีรายละเอียดดังนี้

พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมราคาสินค้าและบริการเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภค ผู้บริโภคมีอิสระในการเลือกหาสินค้าและบริการในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม เพราะหากปล่อยให้ผู้ประกอบการธุรกิจกำหนดราคาสินค้าและบริการได้ตามอำเภอใจจะทำให้ผู้บริโภคไม่มีโอกาสได้เลือกหาสินค้าและบริการอย่างเป็นธรรม จากการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ได้มีมาตรการในการกำหนดราคาสินค้าและบริการต่างๆ

การประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV จะนำพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 มาบังคับใช้ได้หรือไม่ต้องพิจารณานิยามความหมายตาม มาตรา 4³² ดังนี้

“ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่อาจใช้ในการอุปโภคหรือบริโภครวมทั้งเอกสารแสดงสิทธิในสิ่งของ

“บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใดๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น

“จำหน่าย” หมายความว่า ขาย แลกเปลี่ยน ให้แจกจ่าย โอนสิทธิการครอบครองสินค้าให้กับบุคคลอื่น หรือให้บริการ

“ผลิต” หมายความว่า ทำ ผสม ปู่ง ประกอบ ประดิษฐ์ แปรสภาพ เปลี่ยนรูป คัดแปลง คัดเลือก แบ่งบรรจุ รวมบรรจุ หรือทำอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีขึ้นซึ่งสินค้าไม่ว่าด้วยวิธีใดรวมทั้งการทำให้มีขึ้นซึ่งชื่อทางการค้าหรือเครื่องหมายการค้า สำหรับสินค้านั้นไม่ว่าจะทำเองหรือหรือให้ผู้อื่นทำให้ก็ตาม

“ราคา” หมายความว่า รวมถึงค่าตอบแทนสำหรับการจำหน่ายด้วย

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น การประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ถือว่าเป็น บริการตาม มาตรา 4 พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดมาตรการในการควบคุมราคาสินค้าและบริการไว้ดังนี้

³² พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542, มาตรา 4.

1) เพื่อป้องกันการกำหนดราคาซื้อ ราคาจำหน่ายหรือการกำหนดเงื่อนไขและวิธีปฏิบัติทางการค้าอันไม่เป็นธรรม คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศกำหนดให้สินค้าหรือบริการใดเป็นสินค้าหรือบริการควบคุมได้ ให้คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พิจารณาทบทวนการใช้อำนาจอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หากเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจหรือข้อเท็จจริงที่อาศัยเป็นหลักในการพิจารณาใช้อำนาจเปลี่ยนแปลงไปหรือสิ้นสุดลง ให้คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีประกาศเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการใช้อำนาจนั้นโดยไม่ชักช้า³³

2) เมื่อได้มีการประกาศกำหนดสินค้าหรือบริการควบคุมตามแล้วให้คณะกรรมการมีอำนาจตามมาตรา 25 กำหนดราคาซื้อหรือราคาจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุมให้ผู้ซื้อซื้อในราคาไม่ต่ำกว่าราคาที่กำหนด หรือให้ผู้จำหน่ายจำหน่ายในราคาไม่สูงกว่าราคาที่กำหนด หรือตรึงราคาไว้ในราคาใดราคาหนึ่ง กำหนดอัตรากำไรสูงสุดต่อหน่วยของสินค้าหรือบริการควบคุมที่ผู้จำหน่ายจะได้รับจากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุม หรือกำหนดอัตราส่วนแตกต่างระหว่างราคาซื้อกับราคาขายสินค้า หรือบริการควบคุมในแต่ละช่วงการค้า

กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิต การนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกนอกราชอาณาจักร การซื้อ การจำหน่าย หรือการเก็บรักษาสินค้าหรือบริการควบคุม กำหนดท้องที่ หรือระยะเวลาในการใช้บังคับประกาศของคณะกรรมการกำหนดให้แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ ต้นทุน ค่าใช้จ่าย แผนการผลิต แผนการนำเข้าในราชอาณาจักร แผนการส่งออกนอกราชอาณาจักร แผนการซื้อ แผนการจำหน่าย แผนการเปลี่ยนแปลงราคาหรือรายการอื่นใดหรือส่วนใดในการจำหน่าย กระบวนการผลิต และวิธีการจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ กำหนดให้มีการเก็บหรือเพิ่มปริมาณการเก็บสำรองสินค้าควบคุมและกำหนดท้องที่และสถานที่ให้เก็บสำรองสินค้าควบคุม

ห้ามหรืออนุญาตให้มีการส่งออกนอกหรือนำเข้ามาในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง ซึ่งสินค้าควบคุม สั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต การนำเข้าในราชอาณาจักร การซื้อ การจำหน่าย หรือการเก็บรักษาสินค้าหรือบริการควบคุม รวมทั้งให้ระงับหรือลดค่าใช้จ่าย ที่กำหนดไว้เกินสมควร

³³ พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542, มาตรา 24.

จัดให้มีการปันส่วนในการซื้อและการจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุม รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการปันส่วนดังกล่าว หรือกำหนดเงื่อนไขในการซื้อ และการจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุม

สั่งให้จำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุมตามปริมาณและราคาที่กำหนด ตลอดจนถึงให้จำหน่ายแก่ส่วนราชการหรือบุคคลใดตามที่คณะกรรมการกำหนด ห้ามจำหน่าย ให้ ใช้อีกขาย หรือเปลี่ยนสภาพซึ่งสินค้าหรือบริการควบคุม เกินปริมาณที่กำหนด กำหนดมาตรการ เพื่อป้องกันการกักตุนสินค้าควบคุมหรือการครอบครองสินค้า ควบคุมเกินปริมาณที่กำหนด

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการตามมาตรา 25 (1) (2) (3) (6) (7) (8) (9) (10) (11) หรือ (12) หรือขัดขวางการดำเนินงานของ คณะกรรมการกลางว่าด้วย ราคาสินค้าและบริการ คณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการเจ้าหน้าที่ เลขานุการ หรือพนักงานตามมาตรา 9 (8) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3) ให้คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ มีอำนาจประกาศให้ ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้ซื้อเพื่อจำหน่ายหรือผู้นำเข้าเพื่อจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุมแจ้งซื้อ ราคาซื้อ ราคาจำหน่าย มาตรฐาน คุณภาพ ขนาด ปริมาณ น้ำหนักต่อหน่วย รวมทั้งชื่อและปริมาณ วัตถุดิบเป็นส่วนประกอบของสินค้าหรือบริการนั้น และลักษณะอย่างอื่นของสินค้าหรือบริการ ควบคุมตามที่เป็นอยู่ในวันที่คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ กำหนดต่อ เลขานุการ³⁴

4) ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดให้ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้ซื้อเพื่อจำหน่ายหรือ ผู้นำเข้าเพื่อจำหน่ายสินค้าหรือบริการแสดงราคาสินค้าหรือบริการ ในการนี้ คณะกรรมการอาจ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแสดงราคาสินค้าหรือบริการไว้ด้วยก็ได้ตามมาตรา 28 ผู้ใดไม่แสดงราคาหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา 28 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท³⁵

5) ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการใดๆ โดยจงใจที่จะทำให้ราคาต่ำเกิน สมควรหรือสูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดความปั่นป่วนซึ่งราคาของสินค้าหรือบริการ คณะกรรมการอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ถือว่าเป็นการทำให้ราคาต่ำเกินสมควร หรือสูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดปั่นป่วนซึ่งราคาของสินค้าหรือบริการ

³⁴ พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542, มาตรา 26.

³⁵ พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542, มาตรา 40.

3.1.3 การเยียวยาความเสียหายอันเกิดจากการใช้บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในรถยนต์

จากการศึกษาของบทบัญญัติกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ผู้ติดตั้ง การติดตั้ง มาตรฐานส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงนั้นคือ กฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 ออกโดยอาศัยอำนาจพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 และประกาศกรมการขนส่งทางบกออกโดยอาศัยกฎกระทรวงดังกล่าว เรื่อง กำหนดมาตรฐานส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์หลักเกณฑ์ วิธีการติดตั้ง ผู้ติดตั้ง ผู้ตรวจและทดสอบ ระยะเวลาตรวจและทดสอบ ก็เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ เพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นจากการติดตั้ง ถือว่าเป็นมาตรการขั้นแรกของกฎหมายที่นำมาใช้เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน และความปลอดภัย ซึ่งเป็นมาตรการควบคุมก่อนที่จะเกิดความเสียหายจะเกิดขึ้น

แต่หากมาตรการกฎหมายดังกล่าวไม่มีมาตรการครอบคลุมไปถึงความเสียหายที่จะเกิดต่อประชาชนและสังคม จำเป็นต้องมีมาตรการทางกฎหมายอื่นมาเยียวยาในกรณีเกิดความเสียหายจากการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV มาตรการที่รัฐใช้ในการเยียวยาความเสียหาย ภายหลังจากเกิดความเสียหาย ได้แก่ หลักความรับผิดชอบตามกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และหลักความรับผิดในทางกฎหมายอาญา มาตรการดังกล่าว เป็นมาตรการเยียวยาความเสียหาย ภายหลัง มีความเสียหายเกิดขึ้นแล้วโดยมาตรการทางกฎหมายแพ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเยียวยาบุคคลที่ได้รับผลกระทบและได้รับความเสียหาย ส่วนมาตรการทางกฎหมายอาญามุ่งคุ้มครองความสงบสุขของส่วนรวม ความมั่นคงของรัฐ แต่ปัจจุบันมีมาตรการเยียวยาความเสียหายเพิ่มขึ้น ดังจะทำการศึกษาต่อไป

3.1.3.1 หลักความรับผิดชอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งเป็นฝ่ายผู้ให้บริการ กับบุคคลฝ่ายผู้มาใช้บริการจะมีนิติสัมพันธ์ระหว่างกันเกิดโดยการแสดงเจตนาก่อให้เกิดนิติกรรมสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมสัญญาโดยยึดหลักความศักดิ์สิทธิ์แห่งการแสดงเจตนาและหลักเสรีภาพในการทำสัญญาโดยเคร่งครัดจากลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและใช้บริการจะเข้าลักษณะของสัญญาจ้างทำของ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1) ความรับผิดชอบสัญญาจ้างทำของ

ในการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV เป็นการตกลงที่จะรับทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเป็นผลสำเร็จ โดยมีการตกลงให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จของการที่ได้ทำนั้นคือการจ้างทำของ ส่วน “บริการ” นั้นมีความหมายว่า โดยการให้สิทธิหรือให้ใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน หรือกิจการใดๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น จากความหมายดังกล่าวผู้เขียนเห็นว่า “บริการ” มีความหมายที่กว้างกว่าจ้างทำของ จึงมีความหมายรวมถึงการจ้างทำของ

รับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องในงานที่ทำ ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่อง ซึ่งจะมีความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องก่อนการส่งมอบ และความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่อง ภายหลังการส่งมอบ เนื่องจากผู้ว่าจ้างมีสิทธิตรวจงานที่สั่งทำได้ตลอดเวลา เมื่อเห็นว่างานที่ทำอยู่นั้นบกพร่อง หรือไม่เป็นไปตามข้อตกลงในสัญญาผู้ว่าจ้างมีสิทธิบอกกล่าว ให้ผู้รับจ้างแก้ไข ให้เป็นที่เรียบร้อย ภายในเวลาอันสมควร เมื่อล่วงเลยเวลาที่กำหนดแล้วไม่ได้จัดการแก้ไขให้เป็นที่เรียบร้อย ผู้ว่าจ้างมีสิทธิใช้บุคคลอื่นทำงานนั้นแทนได้ โดยผู้รับจ้างต้องออกค่าใช้จ่าย และค่าเสียหายแทนผู้ว่าจ้าง แต่ผู้ว่าจ้างยังคงต้องจ่ายสินจ้างเมื่องานเสร็จถ้าผู้รับจ้างได้ทำงานไว้บ้างแล้วโดยหักค่าใช้จ่าย และค่าเสียหายออกไม่มีสิทธิงดจ่ายค่าจ้างเสียทั้งหมด

ความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องภายหลังการส่งมอบ กฎหมายกำหนดระยะเวลาประกันความรับผิดชอบของผู้รับจ้างไว้ 1 ปี ถ้าความชำรุดบกพร่องปรากฏขึ้นนับแต่วันส่งมอบ เว้นแต่จะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ถ้าปรากฏว่าความชำรุดบกพร่องขึ้นผู้ว่าจ้างเรียกเอาค่าเสียหายจากผู้รับจ้างได้ แต่หากล่วงเลยเวลา 1 ปีไปแล้ว ความบกพร่องเพิ่งปรากฏดังนี้ผู้ว่าจ้าง จะเรียกให้ผู้รับจ้างรับผิดชอบไม่ได้แล้ว

ถ้างานที่ทำนั้นเป็นสิ่งปลูกสร้างกับพื้นดิน นอกจากโรงเรือนที่ทำด้วยไม้ กฎหมายกำหนดระยะเวลาประกันความชำรุดบกพร่องไว้ 5 ปี นับแต่ส่งมอบ โรงเรือนที่ทำด้วยไม้ให้เวลา 1 ปี เพราะซ่อมชำรุดเสียหายได้ง่าย ระยะเวลาประกัน 1 ปี กับ 5 ปีนี้ ถ้าผู้รับจ้างรู้ความชำรุดบกพร่อง และปิดบังความชำรุดบกพร่องไม่ให้ผู้ว่าจ้างพบเห็น กฎหมายถือว่าระยะเวลาประกันนี้ไม่ใช้บังคับเลย ซึ่งหมายความว่า แม้ความชำรุดบกพร่องจะปรากฏในภายหลังระยะเวลา 1 ปี หรือ 5 ปี ตามชนิดของงานผู้รับจ้างก็ยังคงรับผิดชอบอยู่ และเมื่อผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบแล้ว ผู้ว่าจ้างต้องรีบดำเนินการฟ้องภายในระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันชำรุดบกพร่องได้ปรากฏขึ้น ถ้าปล่อยให้เลยเวลาไปก็เป็นการขาดอายุความฟ้องร้องในเรื่องความชำรุดบกพร่อง การนับอายุความ 1 ปีนี้หมายถึงผู้ว่าจ้างได้รับมอบการครอบครองงานนั้นแล้วด้วย

ถ้าผู้ว่าจ้างรับมอบงานทั้งชำระค่าบริการโดยไม่ยึดเงื่อนไข ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบ เว้นแต่ผู้ว่าจ้างในขณะรับมอบงานไม่เห็นความชำระค่าบริการอันเป็นลักษณะของความชำระค่าบริการนั้น หรือผู้รับจ้างปิดบังความชำระค่าบริการเช่นนั้น

2) ความรับผิดชอบเพื่อละเมิด

ความเสียหายอันเกิดเนื่องจากการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV สามารถอาศัยกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด เสียหายและชดเชยค่าสินไหมทดแทนความเสียหายได้ ซึ่งมีบทบัญญัติกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 บัญญัติว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายแก่ชีวิตก็ดี ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นกระทำความละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น” การกระทำอันเป็นละเมิดจึงหมายความว่าความรวมถึง การกระทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่นโดยไม่มีสิทธิ เป็นการกระทำที่ล่วงสิทธิเป็นความรับผิดชอบทางแพ่งประเภทหนึ่ง ที่กฎหมายบังคับให้ผู้ทำละเมิดต้องชดเชยค่าเสียหายซึ่งต่างกับสัญญา เป็นหนี้เกิดจากข้อตกลงระหว่างบุคคลที่จะกระทำ หรืองดเว้นการกระทำ ซึ่งชอบด้วยกฎหมายโดยทั้งสองฝ่ายมีสิทธิและหน้าที่ต่อกันที่จะบังคับให้ชำระหนี้ได้ตามข้อตกลง ดังที่กล่าวมาการบริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV เป็นลักษณะของสัญญาจ้างทำของ แต่ในขณะเดียวกันหากการกระทำของผู้รับจ้าง เป็นการละเมิดสิทธิของผู้ว่าจ้างให้ได้รับความเสียหายก็เป็นการกระทำโดยละเมิดต่อผู้เสียหาย การพิจารณาว่าการกระทำนั้นเป็นละเมิดหรือไม่ต้องมีการกระทำมีการเคลื่อนไหวร่างกายโดยรู้สำนึกตัว โดยจิตใจบังคับ มิใช่การเคลื่อนไหวของร่างกายที่บุคคลนั้นไม่มีความรู้สึกหรือภายใต้จิตใจบังคับให้กระทำ

ในทางละเมิดการกระทำรวมถึงการงดเว้นการกระทำอันเป็นผลให้เกิดผลเสียหายขึ้นด้วย การป้องกันผลเสียหายมิให้เกิดขึ้นต้องมีหน้าที่ที่จะป้องกัน หน้าที่นั้นอาจเกิดจากบทบัญญัติของกฎหมาย ต้องมีกฎหมายบัญญัติกำหนดหน้าที่ของบุคคลไว้ให้กระทำแล้วไปงดเว้นจนเกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น เช่น บิดามารดามีหน้าที่เลี้ยงดูบุตร

ในกรณีของการบริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการมีการตกลงกันจึงเกิดเป็นสัญญาผู้ให้บริการติดตั้งมีหน้าที่ตามสัญญาต้องใช้ความระมัดระวังในการที่จะติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ให้กับรถของผู้ใช้บริการตามขั้นตอนและวิธีการอย่างถูกต้อง และอุปกรณ์ได้มาตรฐาน หากผู้ให้บริการไม่ปฏิบัติเช่นนั้นก็เป็นการไม่ปฏิบัติตามสัญญา และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นจากการงดเว้นหน้าที่ตามสัญญาการกระทำดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ใช้บริการ การงดเว้นนั้นอาจเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อก็ได้

การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อนั้นต้องเป็นการกระทำโดยผิดกฎหมาย และมีความเสียหายเกิดขึ้น การกระทำ “โดยผิดกฎหมาย” หมายถึงการกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือไม่มีสิทธิหรือทำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (Unlawfully) ดังนั้นแม้ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด ถ้าผู้กระทำได้ทำต่อบุคคลอื่นจนเขาเสียหายโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ การกระทำนั้นเป็นละเมิด³⁶

ในบางครั้งบุคคลต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดของบุคคลอื่นที่ตนไม่ได้เป็นผู้กระทำ เป็นความรับผิดชอบในการกระทำของบุคคลอื่น (Vicarious Liability)³⁷ หมายความว่ากรณีที่เป็นความรับผิดชอบของบุคคลผู้หนึ่ง ในการกระทำละเมิดของบุคคลอีกผู้หนึ่งโดยบุคคลที่ต้องรับผิดชอบคนก่อนนั้นไม่ได้กระทำละเมิดด้วยตนเอง เช่นเดียวกับผู้ประกอบการธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ซึ่งมีฐานะเป็นนายจ้างส่วนช่างผู้ทำการติดตั้งมีฐานะเป็นลูกจ้าง หากความเสียหายเกิดขึ้นจากช่างผู้ทำการติดตั้ง ผู้ประกอบการธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้าง

ความรับผิดชอบของนายจ้าง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 425 บัญญัติว่า “นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างในผลแห่งละเมิด ซึ่งลูกจ้างได้กระทำไปในการการที่จ้างนั้น” จากบทบัญญัติดังกล่าว นายจ้างจะต้องรับผิดชอบเพื่อการกระทำละเมิดของลูกจ้างนั้นต้องเป็นการละเมิดในการการที่จ้าง หมายถึง งานที่นายจ้างสั่งหรือมอบหมาย รวมถึงงานอื่นๆ ที่ลูกจ้างปฏิบัติเพื่อให้งานที่มอบหมายสำเร็จลุล่วง

เมื่อการกระทำของบุคคลใดเป็นการทำละเมิด เกิดความเสียหายต่อสิทธิเด็ดขาดอย่างหนึ่งอย่างใด ไม่ว่าจะเป็นชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ผู้ทำละเมิดจะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน

มาตรา 438 บัญญัติว่า “ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแห่งพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด

อนึ่งค่าสินไหมทดแทนนั้น ได้แก่การคืนทรัพย์สินอันผู้เสียหายต้องเสียไป เพราะละเมิดหรือใช้ราคาทรัพย์สินนั้น รวมทั้งค่าเสียหายอันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายอย่างใดๆอันได้เกิดขึ้นนั้นด้วย”

ค่าสินไหมทดแทน ตามวรรคสองของมาตรา 438 การคืนทรัพย์สินหรือการใช้ราคาทรัพย์สินอาจจะไม่ค่อยมีปัญหาเกิดขึ้นกับผู้ให้บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์

³⁶ สุขุม ศุภนิคย์. เล่มเดิม. หน้า 22.

³⁷ ไพจิตร ปุญญพันธ์. (2538). คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด. หน้า 64.

บรรจุก๊าซ NGV แต่จะมีปัญหา ในกรณีทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย ค่าสินไหมทดแทนในกรณีนี้ โดยหลักคือทำให้ผู้เสียหายกลับไปอยู่ในฐานะเหมือนไม่มีความเสียหาย ซึ่งมีหลายวิธี เช่น การซ่อมให้ ก็ทำให้ทรัพย์สินกลับไปอยู่ในสภาพไม่มีความเสียหาย ผู้ทำละเมิดออกค่าซ่อมให้ ก็เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้เสียหายกลับคืนสู่ฐานะเดิม

ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อชีวิตตามมาตรา 443 ในกรณีทำให้เขาถึงตาย กรณีตายในทันทีค่าเสียหายที่เรียกได้คือ ค่าปลงศพ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นอย่างอื่น กรณีไม่ตายในทันที ค่าเสียหายที่เรียกได้ ค่ารักษาพยาบาลก่อนตาย เป็นค่าสินไหมทดแทนประการหนึ่งที่ต้องจ่ายให้ทายาทเมื่อผู้เสียหายถึงแก่ความตายภายหลัง ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ก่อนตาย ค่าปลงศพ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นอย่างอื่น ผู้ขาดไร้อุปการะมีสิทธิเรียก ค่าขาดไร้อุปการะ

ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกายหรืออนามัยตามมาตรา 444 ค่าเสียหายที่จะเรียกได้ คือค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ระหว่างเจ็บป่วยที่ไม่สามารถประกอบกิจการงานได้ ในระหว่างที่พักรักษาตัว ค่าเสียความสามารถประกอบกิจการงานในอนาคต ในกรณีที่ต้องเสียอวัยวะสำคัญอย่างเสียแขน ขาทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการงานได้อีกต่อไป แต่เป็นความเสียหายที่ยังไม่แน่นอน ศาลอาจกำหนดใหม่ได้ในภายหลัง ในกรณีทำให้เขาเสียหายทำให้เขาเสียหายแก่ร่างกายหรืออนามัยดังกล่าวนี้ ผู้เสียหายสามารถเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงินได้อีก

ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงินได้ ตามมาตรา 446 หมายถึงค่าเสียหายที่คิดคำนวณเป็นตัวเงินไม่ได้ชัดเจน ค่าเสื่อมสุขภาพ ค่าทุกข์ทรมานทางกายและจิตใจ ต้องเสียโฉมหรือทุพพลภาพ เป็นความเสียหายที่ไม่เป็นรูปธรรมและไม่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยตรง³⁸

3.1.3.2 หลักความรับผิดในความเสียหายตามพระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551

การเยียวยาความเสียหายนำหลักความรับผิดโดยเคร่งครัด (Strict liability) มาใช้ในการคุ้มครองผู้บริโภค เพราะเหตุที่สินค้าในปัจจุบันไม่ว่าจะผลิตภายในประเทศ หรือนำเข้า มีกระบวนการผลิตที่ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สูงขึ้น การที่ผู้บริโภคจะตรวจสอบความปลอดภัยของสินค้าจะทำได้ยาก การนำหลักกฎหมายความรับผิด โดยเคร่งครัด (Strict Liability) มาใช้มีผลให้ผู้เสียหายไม่ต้องพิสูจน์ถึงความไม่ปลอดภัยของสินค้า

³⁸ ศนันท์กรณ โสทธิพันธุ์. (2550). คำอธิบายกฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง และลามิควรรได้. หน้า 269-270.

พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 มาตรา 4 กำหนดบทนิยาม “สินค้าที่ไม่ปลอดภัย” หมายความว่า สินค้าที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุจากความบกพร่องในการผลิตหรือการออกแบบ หรือไม่ได้กำหนดวิธีใช้ วิธีเก็บรักษา คำเตือน หรือข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า หรือกำหนดไว้แต่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจนตามสมควรทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสภาพของสินค้า รวมทั้งลักษณะการใช้งานและการเก็บรักษาตามปกติธรรมดาของสินค้าอันพึงคาดหมายได้ ซึ่งสามารถนำมาใช้บังคับได้กับความเสียหายอันเกิดจากการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ซึ่งถ้าความเสียหายนั้นเกิดขึ้นเพราะตัวอุปกรณ์ติดตั้ง ถึงบรรจุก๊าซ NGV ไม่ได้มาตรฐาน แล้วมีการระเบิดเกิดขึ้น ถือว่าเป็นสินค้าไม่ปลอดภัยผู้ประกอบการทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบผู้เสียหายในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าไม่ปลอดภัย³⁹

นอกจากค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ศาลมีอำนาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย⁴⁰

1) ค่าเสียหายต่อจิตใจ

สำหรับความเสียหายต่อจิตใจอันเป็นผลเนื่องมาจากความเสียหายต่อร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัยของผู้เสียหาย และหากผู้เสียหายถึงแก่ความตาย สามี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นชอบที่จะได้รับค่าเสียหาย แตกต่างไปจากหลักในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 446 ค่าเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงิน สิทธิดังกล่าวไม่ตกทอดสู่ทายาทของผู้เสียหายที่ถึงแก่ความตาย เว้นแต่สิทธินั้นได้รับสภาพกันไว้แล้วโดยสัญญาหรือได้ฟ้องคดีตามสิทธินั้นแล้ว

2) ค่าเสียหายเชิงลงโทษ (Punitive Damages)

หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ประกอบการได้ผลิต นำเข้า หรือขายสินค้าโดยรู้อยู่แล้วว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย หรือมิได้รู้เพราะความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือเมื่อรู้ว่าสินค้าไม่ปลอดภัยภายหลังจากการผลิต นำเข้า หรือขายสินค้านั้นแล้ว ไม่ดำเนินการใดๆ ตามสมควรเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อกลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่แท้จริงที่ศาลกำหนดได้ตามที่

³⁹ มาตรา 5 “ผู้ประกอบการทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบผู้เสียหายในความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย และสินค้านั้นได้มีการขายให้แก่ผู้บริโภคแล้ว ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ประกอบการหรือไม่ก็ตาม.”

⁴⁰ พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551, มาตรา 11.

ศาลเห็นสมควร แต่ไม่เกินสองเท่าของค่าสินไหมทดแทนที่แท้จริงนั้นทั้งนี้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่างๆ เช่น ความร้ายแรงของ ความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับการที่ผู้ประกอบการรู้ถึงความไม่ปลอดภัยของสินค้า ระยะเวลาที่ผู้ประกอบการปกปิดความไม่ปลอดภัยของสินค้า การดำเนินการของผู้ประกอบการเมื่อทราบว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบการได้รับ สถานะทางการเงินของผู้ประกอบการที่ผู้ประกอบการได้บรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนการที่ผู้เสียหายมีส่วนในการก่อให้เกิดความเสียหายด้วย

ภาระการพิสูจน์ (Burden of Proof) ผู้เสียหายเพียงแต่พิสูจน์ว่าได้รับความเสียหายจากสินค้าของผู้ประกอบการและการใช้และการเก็บรักษานั้นเป็นไปตามปกติธรรมดา ไม่ต้องพิสูจน์ว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของผู้ประกอบการ

3.1.3.3 หลักความรับผิดชอบในความเสียหายตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค

พ.ศ. 2551 .

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2551 การฟ้องคดีผู้บริโภคให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หรือสมาคมที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องและดำเนินคดีแทนผู้บริโภค⁴¹ ค่าเสียหายที่ศาลกำหนดให้ได้ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551

1) ค่าเสียหายเชิงลงโทษ (Punitive Damages)

การเยียวยาความเสียหาย มาตรา 42 ถ้าการกระทำที่ถูกฟ้องร้องเกิดจากผู้ประกอบธุรกิจกระทำโดยเจตนาเอาเปรียบผู้บริโภค โทษไม่เป็นธรรมหรือจงใจให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหาย หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงไม่นำพาต่อความเสียหายที่จะเกิดแก่ผู้บริโภคหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนต่อความรับผิดชอบในฐานะผู้มีอาชีพหรือธุรกิจอันเป็นที่ไว้วางใจแก่ประชาชน เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ประกอบธุรกิจชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้บริโภคให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจจ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริงที่ศาลกำหนดได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง เช่น ความเสียหายที่ผู้บริโภคได้รับความเสียหายที่ผู้ประกอบธุรกิจได้รับ สถานะทางการเงินของผู้ประกอบธุรกิจ การที่ผู้ประกอบธุรกิจได้บรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนการที่ผู้บริโภคมีส่วนให้การก่อให้เกิดความเสียหาย

การกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษให้ศาลมีอำนาจกำหนดได้ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงที่ศาลกำหนด แต่ถ้าค่าเสียหายที่แท้จริงที่ศาลกำหนดมีจำนวนเงินไม่เกิน

⁴¹ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 19.

ห้ามมีนบาท ให้ศาลกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษได้ไม่เกินห้าเท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงที่ศาลกำหนด

2) การรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่อง

การฟ้องให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของสินค้า มาตรา 41 หากศาลเชื่อว่าความชำรุดบกพร่องมีอยู่ขณะส่งมอบสินค้านั้นและไม่อาจแก้ไขให้กลับคืน ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติหรือแม้จะแก้ไขแล้ว แต่หากนำไปใช้บริโภคแล้วอาจเกิดอันตราย แก่ร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัยของผู้บริโภคที่ใช้สินค้านั้น ให้ศาลมีอำนาจพิพากษาให้ผู้ประกอบธุรกิจเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่แก่ผู้บริโภคแทนการแก้ไขซ่อมแซมก็ได้ โดยคำนึงถึงลักษณะสินค้าที่อาจเปลี่ยนทดแทนกันได้ พฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ ความสุจริตของผู้บริโภค ประกอบ และหากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้บริโภคได้ประโยชน์จากการใช้สินค้าหรือได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสินค้านั้น ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้บริโภคชดเชยค่าใช้ทรัพย์หรือค่าเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจนั้นได้แล้วแต่กรณี

เป็นการเยียวยาความเสียหายจากสินค้าที่ชำรุดบกพร่องมีอยู่ในขณะส่งมอบสินค้า การใช้บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV หากอุปกรณ์ที่ใช้ติดตั้งมีความชำรุดบกพร่อง อาจเพราะเป็นอุปกรณ์ไม่มีมาตรฐาน ทำให้มีปัญหาในการทำงานของเครื่องยนต์ อาจทำให้เกิดการเผาไหม้ย้อนกลับในเครื่องยนต์ ทำให้ท่อไอเสียแตก หรือมีการรั่วไหลของก๊าซ แม้จะมีการซ่อมแซมหลายครั้งแล้วแต่ก็ยังไม่หมดปัญหา ซึ่งอาจจะเกิดอันตรายได้ ผู้ใช้บริการก็อาจฟ้องให้เปลี่ยนอุปกรณ์ที่ชำรุดบกพร่องได้แทนการซ่อมแซม

3.1.4 การระงับข้อพิพาท

การเยียวยาความเสียหายที่ได้รับจากการใช้บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV การระงับข้อพิพาทโดยการไกล่เกลี่ย

3.1.4.1 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนอกศาล

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กำหนดนโยบายการดำเนินงาน สำหรับเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภคที่เป็นกรณีที่เกิดความเสียหาย ความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือการใช้บริการแล้วได้รับความเสียหาย ให้ทำการเชิญคู่กรณีมาทำการเจรจาไกล่เกลี่ยในชั้นเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย ผู้ร้องเรียนไม่คำนึงว่าจะเป็นผู้บริโภคหรือไม่ และผู้ประกอบธุรกิจ มาพบเจ้าหน้าที่เพื่อทำการเจรจาไกล่เกลี่ย เพื่อขอทราบข้อเท็จจริง และดำเนินการเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อหาข้อยุติ หากกรณีที่มาทำการเจรจาไกล่เกลี่ยในชั้นเจ้าหน้าที่ ไม่สามารถตกลงกันได้ จึงให้นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการไกล่เกลี่ยเรื่องราวร้องทุกข์ จากผู้บริโภค ประกอบด้วย อัยการ ผู้แทนสมาคมทนายความ พนักงานสอบสวน และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ

คุ้มครองผู้บริโภค การแต่งตั้งอนุกรรมการไต่ถามเรื่องร้องทุกข์ของผู้บริโภค⁴² โดยอาศัยอำนาจของ มาตรา 15 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2552 มีหน้าที่ดำเนินการไต่ถามเรื่องร้องทุกข์ระหว่างผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อเป็นการยุติข้อร้องเรียนในเบื้องต้น ถ้ากรณีไม่สามารถตกลงกันได้ให้อนุกรรมการไต่ถามเรื่องร้องทุกข์ของผู้บริโภค ทำการสอบสวนหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อเสนอความเห็นต่ออนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภคพิจารณาต่อไป เพื่อพิจารณาว่ามีเหตุผลสมควรฟ้องคดี และดำเนินการแทนผู้บริโภคต่อไปหรือไม่

3.1.4.2 ไต่ถามข้อพิพาทในศาล

ภายใต้พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 การไต่ถามข้อพิพาทให้เจ้าพนักงานคดีช่วยเหลือศาลในการไต่ถามคดีผู้บริโภค⁴³ มาตรา 25 เป็นการไต่ถามเมื่อศาลมีคำสั่งรับฟ้องแล้ว และได้กำหนดวันนัดพิจารณา ในวันพิจารณาเมื่อโจทก์และจำเลยมาพร้อมกันแล้วให้เจ้าพนักงานคดีหรือบุคคลที่ศาลกำหนดหรือที่คู่ความตกลงกันทำการไต่ถามให้ผู้ความได้ตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกันก่อน ในการไต่ถามถ้าคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอหรือผู้ไต่ถามเห็นสมควรผู้ไต่ถามจะสั่งให้ดำเนินการเป็นการลับเฉพาะต่อหน้าตัวความทุกฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ได้ หลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาในการไต่ถาม เป็นไปตามข้อกำหนดประธานศาลฎีกา ถ้าคู่ความไม่สามารถตกลงหรือประนีประนอมกันได้ ศาลก็จะดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีต่อไปตามขั้นตอน

3.2 หลักเกณฑ์สำคัญเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในต่างประเทศ

การติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในรถยนต์ ในต่างประเทศได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยสูงมาก โดยจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐานของช่างผู้ติดตั้ง และส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ติดตั้ง ไว้ดังนี้

⁴² คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ 6/2548 เรื่องแต่งตั้งอนุกรรมการไต่ถามเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภค.

⁴³ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, มาตรา 4 (1).

3.2.1 หลักเกณฑ์สำคัญเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในประเทศสหรัฐอเมริกา

การติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากจะมีหลักเกณฑ์ของความปลอดภัยแล้ว ยังให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยมีหน่วยงานคุ้มครองสิ่งแวดล้อมสหรัฐอเมริกา Environmental Protection Agency (EPA) ทำหน้าที่หลักในการปกป้องสุขภาพ ของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม กำหนดและบังคับใช้กฎ ระเบียบ และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งริเริ่มโครงการด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ EPA ได้ออกบันทึกอย่างเป็นทางการ ฉบับที่ 1A (Memorandum No. 1A) ได้จดทะเบียนกับรัฐบาลกลางวันที่ 1 กันยายน ค.ศ. 1994 มาบังคับใช้ ภายในรัฐข้อบังคับ ในการปรับปรุงรถยนต์นั้นจะต้องไม่เป็นเพิ่มการปล่อย ไอเสียของรถยนต์ มาตรฐานการปล่อยไอเสียจากรถยนต์ยนต์และเครื่องยนต์ ใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ และรับรองขั้นตอนดัดแปลงระบบภายหลังผ่านกระบวนการผลิตแล้ว เป็นกฎระเบียบล่าสุด กำหนดมาตรฐานการปล่อยไอเสีย และกระบวนการทดสอบของรถ NGV และ LPG

ชุดติดตั้งที่ได้รับการรับรองโดย EPA นั้นต้องปล่อยไอเสียต่ำกว่ารถยนต์เดิม กระบวนการรับรอง จะทดสอบระดับความแตกต่างอุปกรณ์การปล่อยไอเสียนั้นว่าสามารถปล่อยไอเสียต่ำกว่า เดิมมาก ผู้ดัดแปลงต้องรับผิดชอบในการปล่อยไอเสียจากการใช้รถยนต์ที่ดัดแปลงทั้งหมดที่อยู่ ภายใต้เงื่อนไขการรับรองตามประเภทของรถยนต์ที่รับรองกับมาตรฐานการปล่อยไอเสีย EPA แนะนำให้ใช้ชุดดัดแปลงที่ได้รับการทดสอบจากห้องปฏิบัติการ ที่ผ่านการรับรองโดยกระบวนการ ทดสอบของรัฐบาลกลาง ใน 40 CFR 86 (Code of Federal Regulation) ผลการทดสอบจะพิสูจน์ว่า การใช้ชุดติดตั้งจะไม่ส่งผลกระทบต่อ การปล่อยไอเสีย จากการดูแลรักษารถยนต์ที่ถูกดัดแปลง

บางรัฐ เช่น California และ Colorado มีการกำหนดมาตรฐานการปล่อยไอเสียอันมีผล ต่อการดัดแปลง ก่อนการดัดแปลงรถยนต์ต้องตรวจสอบกับรัฐหน่วยงานควบคุมอากาศถึงข้อบังคับ ที่กำหนดมาตรฐานการปล่อยไอเสีย และตรวจสอบกับรัฐสำนักงานสิ่งแวดล้อม ถึงชุดดัดแปลงของ รถยนต์ที่ผ่านกระบวนการผลิตแล้ว ที่มีการการรับรองภายในรัฐ ก่อนที่จะเลือกชุดดัดแปลงต้อง แน่ใจว่าผลการทดสอบการปล่อยไอเสียของผู้ผลิตเป็นไปตามมาตรฐานของรัฐบาลกลาง มลรัฐ และท้องถิ่น

3.2.1.1 มาตรฐานถังบรรจุก๊าซ ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ติดตั้ง

มาตรฐานถังบรรจุก๊าซ ส่วนควบและอุปกรณ์ติดตั้ง อยู่ในความรับผิดชอบของ หลายหน่วยงาน การควบคุมดูแลกำหนดมาตรฐานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อความปลอดภัย ในการใช้ยานยนต์ โดยการร่วมมือกันทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน

มาตรฐานความปลอดภัยของรัฐบาล หน่วยงาน National Highway Traffic Safety Administration (NHTSA) ภายใต้กฎหมาย 49 U.S.C. NHTSA มีอำนาจในการกำหนดกฎระเบียบทางเทคนิคเพื่อรักษาความปลอดภัยในการขับเคลื่อนยานยนต์ ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายต้องมีหน้าที่ให้การรับรองว่ายานยนต์และชิ้นส่วนของตนมีคุณสมบัติสอดคล้องกับ มาตรฐานความปลอดภัยของยานยนต์ของรัฐบาลกลาง (Federal Motor Vehicle Safety Standards: FMVSS) การรับรองยานยนต์หรือชิ้นส่วนจะต้องแสดงให้เห็นโดยติดฉลากหรือป้าย (tag) สำหรับผู้ที่ละเมิดโดยมีการผลิต จำหน่าย หรือแจ้งความเท็จในการแสดงคุณสมบัติจะมีความผิดโทษโดยการเปรียบเทียบปรับในมูลค่าสูง เพื่อเป็นเหตุจูงใจให้มีการรักษามาตรฐานด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ 49 U.S.C ยังให้อำนาจ NHTSA ในการสอบสวน (investigate) และให้ผู้ผลิต หรือผู้จำหน่าย จัดทำรายงานเสนอต่อ NHTSA ได้ทั้งนี้ Office of Vehicle Safety Compliance (OVSC) หน่วยงานภายใต้ NHTSA ที่ทำหน้าที่ในการรับประกันความถูกต้องของการรับรองยานยนต์และชิ้นส่วนของผู้ผลิต โดย OVSC จะทำการสุ่มตรวจยานยนต์และชิ้นส่วนอุปกรณ์ต่างๆ ที่วางจำหน่ายในตลาดเพื่อทดสอบ และตรวจสอบอย่างละเอียด (testing and inspection) ประเมินผลการทดสอบและตรวจสอบ ในกรณีที่มีความเป็นไปได้ของความไม่สอดคล้องกับกฎระเบียบทางเทคนิค OVSC จะทำการตรวจสอบ ซึ่งหากพบการไม่สอดคล้องกับกฎระเบียบ อาจนำไปสู่การเรียกคืนสินค้าและ มีบทลงโทษ ปรับต่อผู้ผลิตได้ อย่างไรก็ตาม NHTSA ไม่ได้เป็นผู้กำหนดกฎระเบียบทางเทคนิค ขึ้นมาเอง แต่จะรับมาตรฐานสมัครใจซึ่งกำหนดขึ้นโดย ภาคเอกชนมาใช้ อาทิ ASTM ในส่วนของรถยนต์เชื้อเพลิงทางเลือก NHTSA มีอำนาจดำเนินการให้รถยนต์เชื้อเพลิงทางเลือก มีความปลอดภัย ซึ่งรวมถึงการดัดแปลง NHTSA มีการออกมาตรฐานความปลอดภัยที่เกี่ยวกับยานพาหนะเชื้อเพลิงทางเลือก ดังนี้

มาตรฐาน ฉบับที่ 303 ความสมบูรณ์ของระบบเชื้อเพลิง โดยมีผลตั้งแต่ 1 กันยายน 1995 มาตรฐานความปลอดภัยนี้ใช้กับยานพาหนะใช้ก๊าซธรรมชาติและก๊าซโพรเพนเป็นข้อกำหนดของยานพาหนะเชื้อเพลิงทางเลือก (Alternative flue vehicles: AFVs)

มาตรฐาน ฉบับที่ 304 ถึงเชื้อเพลิง CNG โดยมีผลตั้งแต่ 27 มีนาคม 1995 มาตรฐานความปลอดภัยนี้เป็นข้อกำหนดแนวทางปฏิบัติ และการติดฉลากของถัง CNG เพื่อป้องกันการเกิดเพลิงไหม้โดยสาเหตุการรั่วไหลของ CNG จึงต้องผ่านการทดสอบ

The American National Standards Institute (ANSI) เป็นองค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร เป็นอาสาสมัครที่ร่วมกัน ซึ่งเห็นด้วยกับระบบมาตรฐาน และได้อนุมัติมาตรฐานอเมริกันแห่งชาติ (American National Standard) การรับรอง ANSI จะมีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น จะเป็นหลักเกณฑ์มาตรฐานหนึ่งเดียวที่ไม่ขัดกัน และร่วมกับผู้มีความสนใจเกี่ยวกับการ

พัฒนากระบวนการ ANSI ได้ให้การรับรองมาตรฐานที่พัฒนาโดย Natural Gas Vehicle Coalition ดังต่อไปนี้

NGV1 การติดตั้งอุปกรณ์เติมเชื้อเพลิงในยานพาหนะ CNG กำหนดมาตรฐานสำหรับ โครงสร้าง การปฏิบัติการทดสอบ และความปลอดภัย การทำงานของหัวเติมและตัวรับเชื้อเพลิง NGV

NGV2 ระเบียบพื้นฐานถังเชื้อเพลิงยานพาหนะ CNG สำหรับโครงสร้าง การปฏิบัติการทดสอบ และความปลอดภัยของคณะกรรมการ ถังบรรจุ CNG สำหรับยานพาหนะ

NGV3 ส่วนประกอบระบบเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะใช้ก๊าซธรรมชาติ กำหนดมาตรฐานสำหรับโครงสร้าง การปฏิบัติการ และการทดสอบของส่วนประกอบสำหรับระบบเชื้อเพลิง

3.2.1.2 มาตรฐานของบุคลากรผู้ติดตั้งส่นควและเครื่องอุปกรณ์ NGV

ความปลอดภัยของการดัดแปลงยานพาหนะขึ้นอยู่กับคุณภาพของฝีมือ สถาบันการบริการรถยนต์ดีเด่นแห่งชาติ The National Institute for Automotive Service Excellence (ASE) เป็นสถาบันเอกชน มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในประเทศอเมริกา ได้พัฒนาการออกหนังสือรับรอง มีการทดสอบวัดความรู้และทักษะของช่างที่ทำการติดตั้ง วินิจฉัย และซ่อมแซม ดัดแปลง ยานพาหนะ CNG โดยลงทะเบียนเพื่อรับการทดสอบ เมื่อมีการผ่านการทดสอบอย่างน้อย 1 ครั้ง และหลังจากมีประสบการณ์ 2 ปีในงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทำการทดสอบจะได้รับการรับรองจาก ASE ซึ่งมีใช้เป็นการรับรองตลอดชีพแต่เพื่อเป็นการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจะต้องมีการทดสอบใหม่ทุกๆ 5 ปี ผู้บริโภคสามารถทำการร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำต่างๆของช่างหรือผู้เชี่ยวชาญที่กระทำการไม่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ ต่อคณะกรรมการ ASE จะทำการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวนหาข้อเท็จจริง ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงตามที่ได้มีการร้องเรียนก็จะทำการดักเตือน พักใบอนุญาตชั่วคราว เพิกถอน หรือไม่มีการต่อทะเบียนให้⁴⁴

3.2.1.3 มาตรการทางกฎหมายในการเยียวยาความเสียหาย และระงับข้อพิพาท

1) การระงับข้อพิพาทโดยองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค

ตามกฎหมาย The Federal Trade Commission Act, 1914 เป็นกฎหมายของรัฐบาลกลางที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปทุกรัฐ ตามกฎหมายกำหนดให้มีองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค Federal Trade Commission (FTC) มีสถานะเป็นองค์กรอิสระ (Independent Regulatory Agency) มีองค์กรภายใน สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค (Bureau of Consumer Protection) รับผิดชอบการ

⁴⁴ โกญจนาท เจริญสุข. (2545). มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับธุรกิจให้บริการซ่อมบำรุง. หน้า 140.

บังคับใช้คำสั่งของคณะกรรมการภายใต้กฎหมาย The Federal Trade Commission Act, 1914 ที่จะดำเนินคดีกับการกระทำที่ไม่เป็นธรรมหรือการกระทำอันเป็นการหลอกลวง สำนักงานนี้ยังทำหน้าที่สอบสวน ฟ้องร้องคดี สอบสวนข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน และบังคับการตามคำสั่งให้หยุดกระทำการหรือห้ามมิให้กระทำการ รวมทั้งออกกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค⁴⁵

การบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคในระดับมลรัฐกฎหมายให้อำนาจองค์กรของรัฐ ในการบังคับใช้กฎหมายที่แตกต่างกันไปแล้วแต่ โครงสร้างและมาตรการกฎหมายที่บัญญัติไว้ใน การคุ้มครองผู้บริโภค ให้อำนาจแก่ State Attorney General แต่เพียงผู้เดียวในการบังคับใช้กฎหมาย⁴⁶ จากการที่สหรัฐอเมริกา มีการร้องเรียน กล่าวโทษ และฟ้องคดีคุ้มครองผู้บริโภคจำนวนมากในแต่ละรัฐ ทำให้หน่วยงานของรัฐหลายแห่งพยายามลดการดำเนินคดีตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคโดยใช้วิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (mediation) อย่างในรัฐ Illinois ได้ตั้งแผนกขึ้นใน State Attorney General ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท มีหน้าที่ตรวจสอบข้อร้องเรียนของผู้บริโภคหากพบว่ามีมูลจะส่งหนังสือและข้อเรียกร้องไปยังผู้ประกอบการที่ละเมิดสิทธิของผู้บริโภคพร้อมกับเสนอมาตรการแก้ไขเพื่อให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการชดเชยเยียวยาหรือชดเชยค่าเสียหายให้ผู้บริโภค หากผู้ประกอบการยินยอมปฏิบัติตามหนังสือและข้อเรียกร้องเป็นที่พอใจแก่ผู้บริโภคแล้ว ข้อเรียกร้องเป็นอันระงับ

สำหรับการคุ้มครองผู้บริโภค โดยองค์กรภาคเอกชนในสหรัฐอเมริกาเมืองคิงเป็นที่รู้จักกันทั่วไปองค์กรหนึ่งคุ้มครองผู้บริโภคจากการประกอบธุรกิจ คือ Better Business Bureaus (BBB) มีสมาชิกเป็นผู้ประกอบธุรกิจทั่วประเทศ มีหน้าที่รับคำร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้บริโภค การคุ้มครองผู้บริโภคโดย BBB คอยให้บริการสำหรับผู้บริโภคที่มีปัญหา โดยการยื่นคำร้องต่อ BBB ในท้องที่ที่ผู้บริโภคอยู่และแจ้งปัญหาจะมีข้อเสนอแนะว่าควรทำอย่างไร หรือโดยการช่วยเหลือผู้บริโภคติดต่อกับสถานบริการนั้นสำหรับหาหรือและแก้ปัญหาต่างๆ โดยการเจรจาเพื่อทำให้คืนดีกัน ทำให้ปัญหาเสร็จสิ้นอย่างรวดเร็ว⁴⁷

⁴⁵ นายอิทธิพร แก้วทิพย์. (2539). ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. หน้า 125.

⁴⁶ Jhon A. Sebert, Jr. (1974-1975) "Enforcement of State Deceptive Trade Practice Statutes," Tennessee Law Review Volume 42. p. 746-747 อ้างถึงใน นายอิทธิพร แก้วทิพย์. (2539). ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. หน้า 94-95.

⁴⁷ โกลัญนาท เจริญสุข. เล่มเดิม. หน้า 136-137.

2) มาตรการเยียวยาความเสียหาย

ถึงแม้ว่าการดัดแปลงใช้ NGV ปกติจะไม่ทำให้การรับประกันของผู้ผลิตสิ้นสุดลงแต่โดยทั่วไปไม่ครอบคลุมถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นเพราะเหตุของการดัดแปลงระบบ ถ้าชุดดัดแปลงหรืออะไหล่เหล่านั้นชำรุดบกพร่อง ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม อยู่ในความรับผิดชอบการรับประกัน ของผู้ผลิตอะไหล่ หรือผู้ติดตั้ง⁴⁸

หลักความรับผิดชอบตามคำรับประกัน (Warranty) The Magnuson Moss Warranty Act, 1975 เป็นพระราชบัญญัติกำหนดให้มีการมีการรับประกันในสินค้าอุปโภคบริโภคให้กับผู้บริโภคทั่วไป โดยผู้รับประกันต้องมีการรับประกันเป็นหนังสือเปิดเผยข้อความจริงทั้งหมด และชัดเจน และเป็นภาษาที่เข้าใจได้ง่าย และมีเงื่อนไขของการรับประกันอยู่ภายใต้กฎของคณะกรรมการการค้ากลาง (Federal Trade Commission) ถ้าหนังสือรับประกันสินค้าอุปโภคบริโภคมีข้อความไม่ชัดเจนให้ถือว่าข้อความนั้นไม่มีอยู่ในหนังสือรับประกัน และกำหนดเงื่อนไขราคาของสินค้าอุปโภคบริโภคของการรับประกันราคามาก 15 เหรียญสหรัฐอเมริกา⁴⁹

ข้อกำหนดการรับประกันโดยไม่จำกัด ในกรณีของการชำรุดบกพร่อง หรือ ไม่สามารถใช้งานได้ ตามหนังสือรับประกัน ผู้รับประกันต้องเยียวยาความเสียหายให้กับผู้บริโภคภายในเวลารับประกัน โดยไม่คิดค่าบริการ ผู้รับประกันจะต้องไม่มีข้อจำกัด หรือจำกัดความเสียหาย หรือยกเว้นการประกันโดยปริยายในสินค้ามาอ้าง เว้นแต่ข้อจำกัดหรือการจำกัดตามคำรับรองจะปรากฏอยู่ด้านหน้าของหนังสือรับประกันเท่านั้น ถ้าสินค้านั้นชำรุดบกพร่องต้องยอมให้ผู้บริโภคเลือกที่จะเรียกเงินคืน หรือเปลี่ยนสินค้าใหม่โดยปราศจากค่าบริการ ภายหลังที่มีการพยายามซ่อมแซมหลายครั้งแล้วพอสสมควร⁵⁰ เมื่อมีฝ่าฝืนการรับประกัน คณะกรรมการการค้ากลาง (Federal Trade Commission) มีกฎที่ประกาศรับรองโดย Congress สนับสนุนให้ใช้ การระงับข้อพิพาททางเลือก (Alternative Dispute Resolution: ARD) การรับประกัน โดยไม่มีข้อจำกัด กำหนดให้มีการเจรจาไกล่เกลี่ย (Mediation) หรืออนุญาโตตุลาการ (Arbitration) ในขั้นแรกในการระงับข้อพิพาทตามเงื่อนไขของรัฐบาลกลาง (Federal Government) ถ้าตกลงกันไม่ได้ขั้นสุดท้ายจึงจะฟ้องคดีต่อศาล จะนำคดีไปสู่ศาลโดยไม่มีการเจรจาไม่ได้ FTC มีอำนาจดำเนินคดีในศาลเพื่อห้ามทำใบรับประกันโดยการหลอกลวงและบังคับกับโทษแก่ผู้ฝ่าฝืน

⁴⁸ Facts About CNG & LPG Conversion. Retrieved April 16, 2010, from http://www.Cleanairnet.org/1411/articles_35653_fact_cng.pdf.

⁴⁹ Requirement of the Magnuson-Moss Act. Retrieved February 16, 2009, from <http://www.buckeyeenergyhybrid.com>

⁵⁰ แหล่งเดิม.

การทำสัญญาประกันทัศนทัศน์ (Assurances of Compliance) เมื่อผู้ประกอบการรายใดกระทำการอันเป็นละเมิดสิทธิของผู้บริโภคและผู้บริโภคได้ร้องเรียนมายัง State Attorney General อาจเรียกผู้กระทำความผิดมาทำการยุติคดี หรือไม่ฟ้องร้องต่อศาล โดยให้ผู้ประกอบการรายนั้นทำสัญญาประกันทัศนทัศน์ไว้ต่อ State Attorney General ว่าผู้ประกอบการได้ทำการในลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิผู้บริโภค และจะไม่ดำเนินการอย่างนั้นอีกต่อไป หากมีการกระทำความผิดตามข้อกำหนดในสัญญาประกันทัศนทัศน์เกิดขึ้น จะถือเป็นพยานหลักฐานได้ว่าผู้ประกอบการได้กระทำความผิดต่อกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคแล้ว ไม่จำเป็นต้องนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ในประเด็นว่ามีการกระทำความผิดตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคหรือไม่ การผิดสัญญาประกันทัศนทัศน์จะเป็นมูลที่ทำให้ศาลพิจารณาลงโทษผู้กระทำผิดได้เลยทีเดียว⁵¹

3.2.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจศูนย์บริการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV ในประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียมีการปกครองบริหารโดยรัฐบาลกลาง (Federal Government) รับผิดชอบกิจการระดับประเทศ การบิน การทหาร การต่างประเทศ ไปรษณีย์ โทรคมนาคม และประกอบด้วยรัฐ 6 รัฐ กับอีก 2 มณฑล ส่วนรัฐบาลของรัฐ (State Government) รับผิดชอบการขนส่ง การศึกษากฎหมาย สาธารณะสุข การเกษตร และการทำเหมืองแร่ ฉะนั้นทำให้กฎหมายของแต่ละรัฐมีความแตกต่างกัน การศึกษาต้องต้องศึกษากฎหมายของแต่ละรัฐ อย่างการติดตั้งอุปกรณ์ NGV มีการดำเนินการโดยทุกรัฐและมณฑล โดยอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานที่ต่างกันในแต่ละรัฐ

ในรัฐ Victoria การติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV กฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่ Gas Industry Act, 2001 Gas Safety, 1977 Building Act, 1993 Dangerous Goods Act, 1998 และมีการออกข้อบังคับในการติดตั้ง Gas (Gas Installation) Safety, 1977 อยู่ภายใต้การควบคุมของ Automotive Alternative Registration Board หรือเรียกว่า AAFRB ผู้ประกอบธุรกิจติดตั้งหรือซ่อมบำรุงรถยนต์ NGV ต้องจดทะเบียนกับ AAFRB การติดตั้งหรือการซ่อมบำรุง ต้องอยู่ภายใต้ AAFRB Code of Practice และ Australia Standards ให้ความเชื่อถือในการฝึกอบรม ส่งเสริมความรู้เรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และดูแลอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงทางเลือก กำหนดมาตรฐานที่แน่นอน เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค⁵²

⁵¹ อธิพร แก้วทิพย์. (2539). เล่มเดิม. หน้า 97.

⁵² Automotive Alternative Registration Board (AAFRB). Retrieved Junly7, 2009, from

AAFRB มีอำนาจในการตรวจสอบ และกระทำตามความเหมาะสมในกรณีมีการร้องเรียนว่ามีการกระทำผิดของผู้ประกอบธุรกิจที่จดทะเบียน หรือบุคคล ที่เกี่ยวกับการติดตั้ง หรือซ่อมบำรุงรถยนต์ NGV เมื่อมีการกล่าวหาว่าการปฏิบัติงานตามสัญญาฝ่าฝืน Australia Standards ผู้บริโภคเชื่อว่าการติดตั้งหรือการซ่อมบำรุงรถยนต์ระบบ NGV ไม่มีความปลอดภัย ผู้บริโภคมีเหตุผลที่ทำให้เกิดข้อพิพาทกับผู้ประการ และแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบว่าได้ยื่นข้อร้องเรียนแล้ว ข้อร้องเรียนจะต้องไม่เกี่ยวกับการผิดสัญญาโดยผู้บริโภค และข้อร้องเรียนต้องอยู่ภายในเขตอำนาจของ AAFRB⁵³

ในรัฐ New South Wales การติดตั้ง NGV อยู่ภายใต้ระเบียบที่ประกาศโดย มาตรฐานออสเตรเลีย (Standard Australia) “Natural Gas Fuel Systems for Engines” (AS2739-1992) สามารถดำเนินการได้เฉพาะผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตจาก สำนักงานทะเบียนอุตสาหกรรมซ่อมบำรุงรักษารถยนต์ (Motor Vehicle Repair Industry Authority) จัดตั้งขึ้นภายใต้สำนักงานการค้าเพื่อความเป็นธรรมทาง⁵⁴ (Office Fair Trading) ข้อกำหนดการออกใบอนุญาตช่างก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas Mechanic) ออกภายใต้กฎหมาย Motor Vehicle Repair Act 1980 การทำงานที่ต้องมีการอนุญาตรวมทั้งการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV กับเครื่องยนต์ รถยนต์ หรือการซ่อม หรือการปรับปรุงอุปกรณ์ NGV ทุกอย่างในรถยนต์ ผู้ดำเนินการกระทำ การ ติดตั้ง ซ่อมบำรุง หรือบริการ ต้องถือหนังสือรับรองของผู้ดำเนินงานช่างก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas Mechanic) ที่ออกให้โดยสำนักงานทะเบียนอุตสาหกรรมซ่อมบำรุงรักษารถยนต์ (Motor Vehicle Repair Industry Authority)

3.2.2.1 มาตรฐานถังบรรจุก๊าซส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ติดตั้ง

กฎหมาย Dangerous Goods (Gas Installation) Regulation, 1998 ในหมวด 2 ข้อ 27 กำหนดเรื่องการจำหน่ายถังบรรจุก๊าซ ห้ามไม่ให้บุคคลใดจำหน่ายถังก๊าซใดๆที่จะใช้ในการเชื่อมต่อถังบรรจุก๊าซติดตั้งเข้ากับรถยนต์ เว้นแต่ถังบรรจุก๊าซนั้นมีความเหมาะสมและปลอดภัยสำหรับใช้กับก๊าซ ได้รับการออกแบบขึ้นมาสำหรับใช้งานกับก๊าซนั้นโดยเฉพาะ และเป็นชนิดที่ได้รับการรับรอง จากสถานทดสอบถังบรรจุก๊าซที่ได้รับหนังสือรับรอง SAA Certificate ถ้ามีการฝ่าฝืนข้อ 27 ของระเบียบนี้เป็นการกระทำความผิดและมีความผิด การติดตั้งถัง ในข้อ 30 (1) กำหนดไว้ว่า การเชื่อมต่อถังบรรจุก๊าซติดตั้งเข้ากับรถยนต์ บุคคลจะต้องไม่เชื่อมต่อถังบรรจุก๊าซติดตั้งเข้า

⁵³ Automotive Alternative Registration Board (AAFRB) Junly13, 2009, from

<http://www.aafrb.com.au/trade.aspx>

⁵⁴ Motor Vehicle Repair Industry. Retrieved Junly7, 2009, from <http://www.mvria.nsw.gov.au>

กับรถยนต์ เว้นแต่จะมีการติดแผ่นแสดงความปลอดภัยเท่านั้น บุคคลใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของระเบียบข้อ 27 และ ข้อ 30 (1) เป็นการกระทำความผิดและมีความผิด ค่าปรับไม่เกิน...

การจำหน่ายอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับก๊าซและตัวควบคุมก๊าซข้อ 14 บุคคลจะต้องไม่จำหน่ายอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับก๊าซและตัวควบคุมก๊าซใดๆ เว้นแต่อุปกรณ์หรือตัวควบคุมนั้นมีความเหมาะสม ปลอดภัยสำหรับใช้กับก๊าซอุปกรณ์หรือตัวควบคุมนั้นได้รับการออกแบบขึ้นมาสำหรับใช้งานกับก๊าซนั้นโดยเฉพาะ และได้รับการรับรอง หรือเป็นประเภทที่ได้รับการรับรอง

3.2.2.2 มาตรการกฎหมายเกี่ยวกับผู้ประกอบการบริการติดตั้งอุปกรณ์ NGV

ในรัฐ New South Wales การประกอบธุรกิจติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์บรรจุก๊าซ NGV สามารถดำเนินการได้เฉพาะบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตจาก Motor Vehicle Repair Industry Authority ช่างก๊าซธรรมชาติ (Natural gas mechanic) อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายการซ่อมบำรุงรถยนต์ Motor Vehicle Repair Act, 1980 และ Motor Vehicle Repair Regulation, 1990 กำหนดประเภทของผู้ให้บริการซ่อมบำรุงและให้ คำนิยามของช่างแต่ละประเภทไว้เพื่อความชัดเจนได้ให้ความหมายของ ช่างก๊าซธรรมชาติ (Natural gas mechanic) หมายถึง บุคคลที่ทำการติดตั้งอุปกรณ์ NGV ในรถยนต์ หรือบุคคลที่ซ่อมบำรุงอุปกรณ์ NGV ในรถยนต์

ภายใต้พระราชบัญญัติซ่อมบำรุงรถยนต์ (Motor Vehicle Repair Act, 1980) ส่วนที่ 1 ใบอนุญาตผู้ซ่อมบำรุงได้บัญญัติไว้ในข้อ 15 (1) บุคคลจะต้องไม่ดำเนินการ หรือโฆษณาว่าบุคคลนั้นดำเนินการ หรือจะดำเนินการธุรกิจผู้ซ่อมบำรุงในความมุ่งหมายปฏิบัติงานซ่อมบำรุงทุกประเภท เว้นแต่บุคคลนั้นถือใบอนุญาตประเภทปฏิบัติงานซ่อมบำรุงตามความมุ่งหมาย รวมทั้งปฏิบัติงานซ่อมบำรุงนั้น และจะต้องไม่ดำเนินการธุรกิจซ่อมบำรุงในทุกสถานที่ เว้นแต่บุคคลถือใบอนุญาตตามความมุ่งหมายตามสถานที่ซึ่งใช้ดำเนินการธุรกิจ ฝ่าฝืนลงโทษปรับสูงสุด: 1,000 units

ข้อ 15 (3) ผู้ถือใบอนุญาตประเภทปฏิบัติการซ่อมบำรุงตามที่ระบุไว้ บุคคลนั้นจะดำเนินการธุรกิจ ผู้ซ่อมบำรุงประเภทอื่นจะไม่เป็นการฝ่าฝืน ข้อ 15 (1) ก็ต่อเมื่อการปฏิบัติงานซ่อมบำรุงประเภทอื่นนั้นได้กระทำโดยผู้ถือใบอนุญาตประเภทการปฏิบัติงานตามที่ระบุไว้นั้น รวมทั้งการปฏิบัติงานซ่อมบำรุงประเภทอื่นนั้นได้มีการตกลงกันระหว่างผู้ถือใบอนุญาตเหล่านั้นแล้ว และต้องไม่ทำการโฆษณาว่าได้ดำเนินการธุรกิจหรือจะดำเนินการธุรกิจผู้ซ่อมบำรุงซ่อมบำรุงประเภทอื่นประเภทอื่นนอกจากที่ได้ระบุไว้ บุคคลผู้ถูกลงโทษครั้งที่สอง หรือได้กระทำผิดติดต่อกันในภายหลังตามมาตรานี้ ต้องรับผิดลงโทษปรับไม่เกิน 1,000 units หรือจำคุกไม่เกิน 12 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

1) การขอรับใบอนุญาตของผู้ประกอบธุรกิจ

พระราชบัญญัติซ่อมบำรุงรถยนต์ (Motor Vehicle Repair Act, 1980) ส่วนที่ 1 ข้อ 16 การขอรับใบอนุญาต ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต้องกระทำต่อเจ้าหน้าที่โดยบุคคลธรรมดา อายุเกิน 18 ปี หรือกรณีเป็นนิติบุคคลบุคคลอื่นโดยบุคคลที่เป็นผู้จัดการนิติบุคคลมีอายุเกิน 18 ปี ต้องระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ยื่นคำขอ หรือผู้จัดการนิติบุคคลแต่ละคนถ้าผู้ยื่นขอเป็นนิติบุคคล ระบุประเภทของการปฏิบัติงานซ่อมบำรุง ที่อยู่ของทุกสถานที่หรือสถานที่ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ ถ้ารายละเอียดที่ระบุไว้ในคำขอ ก่อนมีการพิจารณาการยื่นคำขอได้มีการเปลี่ยนแปลง รายละเอียดดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอจะต้องแจ้งรายละเอียดแห่งการเปลี่ยนแปลงให้เจ้าหน้าที่ทราบไม่เกิน 14 วันหลังจากการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น แจ้งโดยลงลายมือชื่อผู้ยื่นคำขอ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลกรณีเป็นนิติบุคคล ถ้าฝ่าฝืนมีโทษปรับสูงสุด 20 units และผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต้องกระทำตามที่เจ้าหน้าที่กำหนดในเงื่อนไขรายละเอียด และเงื่อนไขของเอกสารที่มีมีความสัมพันธ์กันรายละเอียดดังกล่าวตามที่เจ้าหน้าที่กำหนด ถ้ามีการฝ่าฝืนโทษปรับสูงสุด 20 units

2) การออกใบอนุญาตของผู้ประกอบธุรกิจ

พระราชบัญญัติซ่อมบำรุงรถยนต์ (Motor Vehicle Repair Act, 1980) ข้อ 17B เจ้าหน้าที่ต้องอนุญาตต่อการยื่นคำขอใบอนุญาต ยกเว้นในกรณีที่กำหนดไว้ในข้อ 18 เจ้าหน้าที่อาจออกใบอนุญาต ประเภทของงานซ่อมบำรุงหนึ่งประเภท หรือมากกว่านั้น เจ้าหน้าที่อาจออกใบอนุญาต ประเภทของงานซ่อมบำรุงหนึ่งประเภท หรือมากกว่านั้นที่ไม่เป็นการอนุญาตที่เกี่ยวกับสถานที่ประกอบธุรกิจ ถ้าการยื่นคำขอกระทำเพื่อออกใบอนุญาตใบเดียวกับสองสถานที่ประกอบธุรกิจหรือมากกว่านั้น หรือประเภทงานซ่อมแซมมากกว่าหนึ่งประเภท เจ้าหน้าที่อาจออกใบอนุญาต ให้ในส่วนหนึ่งของสถานที่หรือประเภทของงานซ่อมแซมทั้งหมดหรือออกใบอนุญาตให้ในส่วนหนึ่งหรือบางส่วนเท่านั้นของสถานที่หรือประเภทงานซ่อมแซม

นายทะเบียนต้องปฏิเสธการขอใบอนุญาตในกรณีดังนี้

- (1) ผู้ยื่นคำขออายุไม่ถึง 18 ปี
- (2) ผู้ยื่นคำขอขาดคุณสมบัติจากการเป็นผู้ถือใบอนุญาต
- (3) ผู้ยื่นคำขอเป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) ผู้ยื่นคำขอไม่มีหรือน่าจะยังคงไม่มี แหล่งเงินทุนเพียงพอในการดำเนิน

ธุรกิจต่อไปได้ ตามการประชุมออกใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่

- (5) ผู้ยื่นคำขอไม่เป็นผู้ที่น่าจะดำเนินธุรกิจอย่างซื่อสัตย์และเป็นธรรม
- (6) ผู้ยื่นคำขอไม่มีคุณสมบัติ ตามระเบียบกำหนดไว้
- (7) ผู้ยื่นคำขอไม่มีทรัพยากรวัสดุและทรัพยากรอื่นๆ ตามระเบียบกำหนดไว้

(8) การยื่นคำขอไม่ได้กระทำตามข้อกำหนดการขอรับใบอนุญาต หรือผู้ยื่นคำขอไม่ได้ทำตามข้อกำหนดของเจ้าหน้าที่

(9) ผู้ยื่นคำขอมีลักษณะอื่นใดไม่เหมาะสมและเป็นบุคคลที่ไม่เหมาะสมในการถือใบอนุญาต หรือ

(10) ผู้ยื่นคำขอ (เป็นผู้ใหญ่) ภายในก่อนหน้านี้นี้ 10 ปี พบว่าได้ความผิดเกี่ยวกับหรือเกี่ยวข้องกับของการกระทำผิด การขโมยรถยนต์ (ภายในความหมายของ Subdivision 5A of Division 1 Part 4 of Crimes Act, 1900) หรือการรับไว้ หรือครอบครองโดยผิดกฎหมายซึ่งรถยนต์ (ภายในความหมายของ Subdivision 5A of Division 1 Part 4 of Crimes Act 1900) หรือส่วนของรถยนต์

เจ้าหน้าที่อาจการระบุว่าผู้ยื่นคำขอขอไม่เหมาะสมและเป็นบุคคลไม่เหมาะสมที่จะถือใบอนุญาตในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) ผู้ยื่นคำขอ ได้ทำการยื่นคำขอในช่วงระยะเวลา 10 ปี ที่รับการลงโทษหรือได้รับการจำคุก ในส่วนของการกระทำความผิดใน New South Wales หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฉ้อโกงหรือทุจริต

(2) ผู้ยื่นคำขอ เมื่อได้ทำการยื่นคำขอ ได้อยู่ภายใต้การควบคุมความประพฤติเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว

(3) เมื่อได้ยื่นคำขอ ผู้ยื่นคำขออยู่ระหว่างการถูกฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว

(4) ผู้ยื่นคำขอได้รับการลงโทษมาแล้ว ในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบ หรือกฎหมายหรือระเบียบอื่นๆ ของฝ่ายบริหารบริหารงานที่ออกโดยรัฐมนตรี

3.2.2.3 มาตรการคุ้มครองผู้บริโภคในการรับข้อพิพาทและเยียวยาความเสียหาย

ออสเตรเลียเป็นประเทศต้นแบบของการคุ้มครองผู้บริโภคโดยกลไกทางกฎหมายของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพราะออสเตรเลียมีการพัฒนาที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นระบบ โดยมีองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคในระดับต่างๆ มีองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค คือ คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าและคุ้มครองผู้บริโภค (Australian Competition and Consumer Commission: ACCC) เป็นองค์กรอิสระจัดตั้งขึ้นในปี 1995 มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า ดูแลความเป็นธรรม และรับผิดชอบในการกำหนดมาตรการต่างในการคุ้มครอง

ผู้บริโภค⁵⁵อย่าง เช่น การประกันสินค้า ฉลากสินค้า กำหนดราคาสินค้า ข้อมูลข่าวสารเรื่องความปลอดภัย บริการจากผู้ใช้วิชาชีพ

การคุ้มครองผู้บริโภคภายใต้กฎหมายสหพันธรัฐ พระราชบัญญัติปฏิบัติการทางค้า (Trade Practices Act, 1974: TPA) เป็นกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เรื่องที่สำคัญ ในส่วนที่ 5 ประกอบด้วย การกระทำที่ไม่เป็นธรรม (Unfair Practices) การแสดงแหล่งกำเนิดของประเทศ (Country of Origin Representation) ข้อมูลและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ (Product safe and Product information) เงื่อนไขและคำรับรองต่างๆ ในธุรกรรมของผู้บริโภค (Condition and Warranties in Consumer Transaction) ข้อต่อสู้ซึ่งมีต่อผู้ผลิตและผู้นำเข้าสินค้า (Action Against Manufacturers and Importers) The Trade Practices Commission (TPA) เป็นองค์กรของรัฐที่ปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ มีหน้าที่ดูแลให้การประกอบธุรกิจอยู่ภายใต้กรอบที่ถูกต้อง และมีให้ผู้บริโภคถูกเอาเปรียบ มีอำนาจในการกำกับดูแล และดำเนินการตามกฎหมาย ทำหน้าที่เกี่ยวกับการกระทำธุรกิจและรักษาสิทธิผู้บริโภค เป็นองค์กรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ในเรื่องการเรียกค่าเสียหายสามารถเจรจา และหาข้อยุติในกรณีพิพาทระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบธุรกิจได้โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล⁵⁶ เป็นการลดปริมาณคดีที่จะไปสู่ศาล

การรับผิดชอบผู้ได้รับความเสียหาย เป็นการรับผิดชอบตามหลักสัญญา หรือการกระทำละเมิด การรับผิดชอบสัญญายังมีข้อบกพร่อง ที่จำกัดสิทธิของผู้เสียหายจะต้องมีความสัมพันธ์ทางสัญญา (Privacy of Contract) ทำให้ผู้เสียหายที่มีได้เป็นคู่สัญญาไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องให้ชดเชยค่าเสียหายได้ กับผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้จำหน่าย ในปี 1992 ออสเตรเลียได้มีการปรับปรุงกฎหมาย Trade Practices Legislation Amendment Act, 1992 ให้ผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องนำสืบถึงความจงใจหรือความประมาทเลินเล่อของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย กำหนดให้ผู้เสียหายเพียงแต่ต้องพิสูจน์ถึงความเสียหาย ความไม่ปลอดภัยของสินค้า และความสัมพันธ์ระหว่างความไม่ปลอดภัยของสินค้าและความเสียหายนั้น

นอกจากกฎหมาย และองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคของออสเตรเลียดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ตามพระราชบัญญัติซ่อมบำรุงรถยนต์ (Motor Vehicle Repair Act, 1980) ยังมีมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้ประกอบธุรกิจ และการเยียวยาความเสียหายได้อย่างรวดเร็วดังนี้

⁵⁵ วิโรจน์ ก่อสกุล บทบาทภาครัฐและภาคเอกชนในการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2549.

⁵⁶ สุขุม สุภณิตย์. (2544). องค์การเอกชนเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค.

พระราชบัญญัติซ่อมบำรุงรถยนต์ (Motor Vehicle Repair Act, 1980) ได้กำหนดถึงลักษณะของการกระทำที่ไม่ยุติธรรมของผู้ประกอบธุรกิจไว้ อย่างชัดเจน ถ้าการดำเนินการนั้นเป็นการกระทำไม่สุจริต หรือไม่เป็นธรรม ประกอบด้วยการกระทำบางอย่าง หรือละเว้นการกระทำในการฝ่าฝืนสัญญา หรือปฏิบัติด้วยความไม่เอาใจใส่ซึ่งนำไปสู่การฝ่าฝืน ประกอบด้วยการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อบังคับนี้ หรือกฎหมายอื่น หรือข้อบังคับฝ่ายบริหารที่ออกโดยรัฐมนตรี ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อจำกัดภายใต้ใบอนุญาต หรือคำสั่งของศาลที่ให้กับผู้ถือใบอนุญาต

1) การดำเนินการกับผู้ประกอบธุรกิจโดยไม่ยุติธรรม

ข้อ 46 การดำเนินการของผู้ซ่อมบำรุงที่ไม่ยุติธรรม ถ้าเป็นการดำเนินการไม่สุจริต หรือไม่เป็นธรรม ถ้าปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ว่าผู้ซ่อมบำรุงนั้นมีแนวทางดำเนินการรับจ้างทำงานดำเนินการโดยไม่ยุติธรรมหลายครั้ง เจ้าหน้าที่โดยได้ความยินยอมของรัฐมนตรี จะ กำหนดให้ผู้ซ่อมบำรุง⁵⁷ หยุดดำเนินการกระทำอันไม่ยุติธรรม การดำเนินการของผู้ซ่อมบำรุงในอนาคต และให้ผู้ซ่อมบำรุงการกระทำการแก้ไขผลของการดำเนินการไม่ยุติธรรมของผู้ซ่อมบำรุง

การยื่นคำร้องต่อศาลตามข้อ 49 ถ้าการยื่นคำร้องของเจ้าหน้าที่ ภายหลังการสอบสวนของศาล เห็นว่าผู้ซ่อมบำรุงมีการดำเนินการรับจ้างโดยไม่ยุติธรรมหลายครั้งศาล จะมีคำสั่งให้ผู้ซ่อมบำรุงละเว้นจากการดำเนินธุรกิจรับจ้างที่ในรูปแบบไม่ยุติธรรม ถ้าการยื่นคำร้องของเจ้าหน้าที่ และในกรณีของการดำเนินงานเกี่ยวกับการกระทำการแก้ไขผลของการดำเนินการไม่ยุติธรรมของผู้ซ่อมบำรุงศาลจะเห็นว่าผู้ซ่อมบำรุงไม่สามารถดำเนินงานให้แล้วเสร็จ ศาลมีคำสั่งให้ผู้ซ่อมบำรุงดำเนินงานให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดโดยคำสั่งศาล

2) การระงับข้อพิพาท

พระราชบัญญัติซ่อมบำรุงรถยนต์ (Motor Vehicle Repair Act, 1980) หมวด 6 การระงับข้อพิพาท บุคคลผู้ยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่ภายใต้บังคับข้อ 52 (1) ข้อพิพาทเกิดขึ้นที่เกี่ยวกับรถยนต์ระหว่างเจ้าของรถยนต์และผู้ซ่อมบำรุงรักษา ปฏิบัติงานซ่อมบำรุงรักษาในลักษณะใดๆ

การระงับข้อพิพาท เจ้าหน้าที่จะให้ความพยายามอย่างดีที่สุดโดยการเจรจากับผู้ยื่นคำร้อง และผู้ซ่อมบำรุงเพื่อยุติข้อพิพาท เจ้าหน้าที่อาจแต่งตั้งผู้ตรวจสอบเพื่อให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานภายใต้บังคับมาตรานี้ อาจเข้าไปในสถานที่ ที่อยู่ในความครอบครองของผู้ซ่อมบำรุงในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งผู้ตรวจสอบตรวจเช็กรถยนต์คันนั้นอยู่ในสถานะข้อพิพาท และมีการตรวจสอบรถยนต์ดังกล่าว

⁵⁷ Motor Vehicle Repair Act, 1980.

3) การเรียกร้องค่าเสียหายกับกองทุนฉุกเฉิน

พระราชบัญญัติซ่อมบำรุงรถยนต์ (Motor Vehicle Repair Act, 1980) หมวด 7 ข้อ 63 กำหนดไว้ว่า การเรียกร้องค่าเสียหายกับกองทุนฉุกเฉิน บุคคลใดที่ต้องการเรียกร้องค่าเสียหายกับกองทุนฉุกเฉินเขาจะต้องยื่นหนังสือเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หากเจ้าหน้าที่เห็นเป็นที่พอใจว่าบุคคลนั้นยื่นเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดกับรถยนต์ที่ซ่อมบำรุงโดยข้อเท็จจริงจากเหตุที่การกระทำงานซ่อมบำรุงนั้นไม่มีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่อาจอนุมัติจำนวนตามความเสียหาย หรือจำนวน \$ 30,000 หรือน้อยกว่าจำนวนดังกล่าว แต่มีกรณีค่าเสียหายที่จะไม่อาจได้รับการรับรองอนุมัติโดยเจ้าหน้าที่หากความเสียหาย ได้เกิดก่อนวันที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ความเสียหายได้เกิดขึ้นโดยผู้เรียกร้อง (รวมถึงผู้ทำการแทนตามกฎหมาย) ได้เกิดขึ้นกับงานซ่อมบำรุงที่กระทำโดยลูกจ้างของผู้เรียกร้อง ความเสียหายประกอบด้วยความเสียหายของรถยนต์ หรือสิ่งอื่นๆ หรือบุคคลใดก็ตามที่ได้รับบาดเจ็บ เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุรถยนต์ ถ้ามีความเสียหายหรือได้ทำการเรียกร้องภายใต้ Part 6 ของ Motor Dealers Act 1974 เว้นแต่การเรียกร้องได้มีการเพิกถอนหรือยกเลิก เจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้เรียกร้องไม่ดำเนินการตามขั้นตอน การเยียวยาตามกฎหมายดังกล่าว และสิทธิอื่นๆ ของการกระทำที่มีอยู่ในส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยผู้เรียกร้อง

ผู้รับประกันภัยรถยนต์ไม่อาจเรียกร้องภายใต้มาตรานี้เกี่ยวกับความเสียหายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การซ่อมบำรุงรถยนต์

3.2.3 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการติดตั้ง NGV ในสหภาพยุโรป

ประเทศในสหภาพยุโรปมีการใช้ NGV มาเป็นเวลานานแล้ว โดยมีการวางท่อก๊าซไปตามบ้านเรือนลักษณะเช่นเดียวกับการวางท่อประปา มีการพัฒนาใช้ NGV กับยานยนต์โดยอิตาลีเป็นประเทศแรก ทำให้ประเทศอิตาลีและประเทศในยุโรปมีการพัฒนาเทคโนโลยีทันสมัยของชุดอุปกรณ์ติดตั้ง (Conversion kit) และระบบการติดตั้งมีมาตรฐานตามระเบียบคณะกรรมการเศรษฐกิจของยุโรปแห่งชาติแห่งสหประชาชาติ ลำดับที่ 110

3.2.3.1 มาตรฐานถังบรรจุก๊าซและอุปกรณ์ติดตั้ง

ระเบียบคณะกรรมการเศรษฐกิจของยุโรปแห่งชาติแห่งสหประชาชาติลำดับที่ 110 ได้กำหนดการรับรองส่วนประกอบของยานยนต์ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดในการขับเคลื่อนซึ่งประกอบด้วยถังบรรจุก๊าซและอุปกรณ์ที่ต้องผ่านการรับรองโดยการทดสอบ

1) การยื่นคำขอรับรอง (Application for Approval)

การยื่นคำขอสำหรับการรับรองส่วนประกอบชนิดใดหรือหลายชนิดจะต้องเสนอโดยบุคคลที่มีชื่อทางการค้า หรือหรือเครื่องหมายการค้า หรือผู้แทนที่ได้รับการแต่งตั้งส่งมาพร้อมเอกสารประกอบสามฉบับ และตามรายละเอียดดังนี้

(1) ลักษณะส่วนประกอบของยานพาหนะ รายละเอียดลักษณะพิเศษของส่วนประกอบสำคัญของอุปกรณ์ CNG

(2) รายละเอียดลักษณะของอุปกรณ์แต่ละชนิด

(3) รูปภาพ ชนิดของอุปกรณ์มีรายละเอียดเพียงพอและขนาดที่เหมาะสม

(4) รายละเอียดตรงกับข้อกำหนด รายละเอียดในเรื่องส่วนประกอบ CNG ของระเบียบนี้

มีข้อกำหนดให้ช่างผู้รับผิดชอบในการบริการสำหรับปฏิบัติการรับรองการทดสอบตัวอย่างอุปกรณ์แต่ละชนิดจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไข การทดสอบตามวิธีการ ก่อนการผลิตถึงเพื่อวัตถุประสงค์ไม่ให้เกิดอันตราย

2) การรับรอง (Approval)

หากอุปกรณ์ตัวอย่างที่เสนอเพื่อรับรองเป็นไปตามข้อกำหนดการรับรองอุปกรณ์แต่ละชนิดตามระเบียบนี้จะทำการอนุญาต โดยต้องกำหนดหมายเลขรับรองอุปกรณ์แต่ละชนิดหรือหลายชนิดที่ได้รับการรับรอง จะต้องแจ้งกับคู่สัญญาในการตกลงบังคับตามระเบียบนี้ให้มีการติดเครื่องหมายรับรองตามชนิดอุปกรณ์ที่ได้รับการรับรองเด่นชัดในที่ว่างตามรายละเอียดเงื่อนไขเครื่องหมายรับรองต้องชัดเจน อ่านง่าย และไม่สามารถลบออกได้

3) เครื่องหมาย (Mark)

ตัวอย่างของอุปกรณ์แต่ละชนิดที่เสนอเพื่อทำการรับรอง จะต้องมีการค้า หรือเครื่องหมายของผู้ผลิตชื่อใดชื่อหนึ่ง และเดือน/ ปีที่ผลิต เครื่องหมายนี้จะต้องชัดเจน อ่านง่าย อุปกรณ์จะต้องมีที่ว่างเหมาะสมเพียงพอสำหรับเครื่องหมายรับรองถังบรรจุก๊าซทุกถังจะต้องติดแผ่นป้ายเครื่องหมายชัดเจน อ่านง่าย ไม่สามารถลบออกได้มีข้อมูลดังนี้

(1) ลำดับหมายเลข (serial number)

(2) ความจุของถัง (capacity in litres)

- (3) เครื่องหมาย (marking "CNG")
- (4) ความดันปฏิบัติการ/ความดันทดสอบ (operating pressure/test pressure [MPa])
- (5) น้ำหนัก (kg)
- (6) ปีและเดือนของการรับรอง (year and month of approval)
- (7) เครื่องหมายรับรอง

3.2.3.2 การรับรองยานยนต์เกี่ยวกับการติดตั้งอุปกรณ์ NGV

1) การยื่นคำขอรับรอง (Application for Approval)

การยื่นคำขอรับรองยานยนต์ชนิดการติดตั้งอุปกรณ์สำหรับใช้ก๊าซธรรมชาติอัดในระบบขับเคลื่อนจะต้องเสนอโดยผู้ผลิตรายานพาหนะหรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ส่งมาพร้อมกับภายใต้เอกสารที่อ้างถึงสามฉบับ รายละเอียดของยานพาหนะ ประกอบด้วยรายละเอียดเฉพาะเรื่อง ของยานยนต์ เครื่องยนต์ และเกี่ยวกับระบบ CNG ตามระเบียบนี้ตัวอย่างยานยนต์ของชนิดยานยนต์ที่จะรับรองต้องเสนอช่างบริการปฏิบัติการทดสอบการรับรอง

2) การรับรอง (Approval)

ถ้ายานยนต์ที่เสนอเพื่อรับรองตามกำหนดระเบียบนี้ กับอุปกรณ์จำเป็นสำหรับใช้ CNG ในระบบขับเคลื่อน ถ้าเป็นไปตามข้อกำหนดการติดตั้งอุปกรณ์ CNG ตามระเบียบนี้ให้ทำการอนุญาต กำหนดลำดับหมายเลขการรับรองแต่ละชนิดของยานยนต์ที่ได้รับการรับรอง จะต้องแจ้งคู่สัญญาการทำข้อตกลงตามระเบียบ มีการคิดหมายเลขที่ได้รับการรับรองในที่ว่าง และเห็นได้ชัดเจนกับยานยนต์ทุกชนิดที่ได้รับการรับรองภายใต้ระเบียบนี้ เป็นเครื่องหมายรับรองสากลอันประกอบด้วยลำดับหมายเลข เครื่องหมายรับรองต้อง ชัดเจน เห็นได้ชัด ไม่สามารถลบออกได้ เครื่องหมายรับรอง แผ่นป้ายข้อมูลต้องอยู่ในยานยนต์

3) ข้อกำหนดสำหรับการติดตั้งอุปกรณ์

การติดตั้งอุปกรณ์สำหรับใช้ก๊าซธรรมชาติในระบบขับเคลื่อนยานยนต์ระบบยานยนต์ จะต้องมีรูปแบบแรงดันและอุณหภูมิการทำงานที่ดีและมีความปลอดภัยกับการทำงานสำหรับ และได้รับการรับรอง อุปกรณ์ทุกชนิดของระบบจะต้องเป็นชนิดที่ได้รับการรับรองตามระเบียบนี้ส่วนที่ 1 ต้องมีความเหมาะสมที่จะใช้กับ CNG ส่วนประกอบของระบบทั้งหมดมีการติดตั้งอย่างถูกต้อง ระบบ CNG ต้องไม่แสดงการรั่ว และต้องติดตั้งดีที่สุดในที่เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการหลุดออกของส่วนประกอบยานยนต์